

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΘΕΡΜΗΣ 2011-2014



Σχέδιο Στρατηγικού Σχεδιασμού

Σύνοψη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	4
1.1	Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα.....	4
1.2	Ορισμός, στόχοι & διάθρωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος	4
1.2.1	Ορισμός.....	4
1.2.2	Στόχοι.....	4
1.2.3	Χαρακτηριστικά Επιχειρησιακού Προγράμματος	5
1.3	Μεθοδολογική προσέγγιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος	7
2	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΘΕΡΜΗΣ.....	9
2.1	Βασικά χαρακτηριστικά	9
2.1.1	Η θέση και ο ρόλος του Δήμου Θέρμης στην ευρύτερη περιοχή	9
2.1.2	Δημογραφικά χαρακτηριστικά	10
2.2	Περιβάλλον & ποιότητα ζωής.....	11
2.2.1	Εδαφολογικά στοιχεία	11
2.2.2	Σεισμικότητα	12
2.2.3	Κλίμα	12
2.2.4	Χλωρίδα.....	12
2.2.5	Πανίδα	12
2.2.6	Λατομεία – Ορυκτός Πλούτος.....	12
2.2.7	Υδάτινο δυναμικό.....	13
2.2.8	Φράγματα	13
2.2.9	Αρδευτικά δίκτυα.....	13
2.2.10	Υδρευση.....	14
2.2.11	Ιαματικά νερά.....	14
2.2.12	Γεωθερμία.....	14
2.3	Βασικές υποδομές	14
2.3.1	Μεταφορικό δίκτυο	14
2.3.1.1	Περιαστικό οδικό δίκτυο.....	14
2.3.1.2	Οδικό δίκτυο οικισμών	15
2.3.1.3	Μέσα Μαζικής Μεταφοράς.....	16
2.3.1.4	Στάθμευση	16
2.3.1.5	Θέση του Δήμου σε σχέση με τις κυριότερες αγορές και συγκοινωνιακούς κόμβους της ευρύτερης περιοχής.....	17

2.3.2	Περιβαλλοντικές Υποδομές.....	17
2.3.2.1	Υποδομές ύδρευσης.....	17
2.3.2.2	Υποδομές Αποχέτευσης.....	18
2.3.2.3	Υποδομές Άρδευσης– Έγχειρες Βελτιώσεις.....	19
2.3.2.4	Διαχείριση Απορριμμάτων.....	20
2.3.2.5	Ανακύκλωση – Κομποστοποίηση.....	20
2.4	Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός & Αθλητισμός.....	21
2.4.1	Υγεία – Πρόνοια.....	21
2.4.2	Εκπαίδευση	23
2.4.3	Πολιτισμός	24
2.4.3.1	Αρχαιολογικοί χώροι	24
2.4.3.2	Βυζαντινά μνημεία.....	26
2.4.3.3	Πολιτιστικά δεδομένα	27
2.4.4	Αθλητισμός	28
2.5	Τοπική οικονομία & απασχόληση	30
2.5.1	Διάρθρωση απασχόλησης	30
2.5.2	Ανεργία.....	31
3	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΘΕΡΜΗΣ	32
3.1	Διάρθρωση υπηρεσιών του Δήμου Θέρμης	32
3.2	Νομικά πρόσωπα.....	33
3.3	Ανθρώπινο δυναμικό.....	33
3.4	Υλικοτεχνική υποδομή	34
3.5	Οικονομικά στοιχεία & δημοτική περιουσία	35
3.5.1	Οικονομικά στοιχεία Δήμου Θέρμης	35
3.5.2	Δημοτική περιουσία.....	36
4	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	38
5	ΟΡΑΜΑ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΘΕΡΜΗΣ.....	41
5.1	Όραμα – αποστολή	42
5.2	Κατευθυντήριες αρχές – στρατηγική.....	43
5.3	Αναπτυξιακές προτεραιότητες και στόχοι.....	45

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα

Στο πλαίσιο της διαδικασίας εκσυγχρονισμού της οργάνωσης και λειτουργίας της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης και με απώτερο σκοπό τη δημιουργία μόνιμων δομών προγραμματισμού, υλοποίησης και παρακολούθησης των αποτελεσμάτων της δράσης των Ο.Τ.Α., θεσπίστηκε για πρώτη φορά, με τα άρθρα 203-207 του κεφαλαίου Ζ' του νέου Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006), η υποχρέωση εκπόνησης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους Ο.Τ.Α. με πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων. Επιπρόσθετα, με την Υπουργική Απόφαση 18183, ΦΕΚ 534, Β, 13.04.2007 καθορίστηκε η δομή και το περιεχόμενο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των ΟΤΑ, ενώ με το Προεδρικό Διάταγμα 185/2007 «Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) α' βαθμού», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το Προεδρικό Διάταγμα 89/2011, καθορίστηκε η διαδικασία κατάρτισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Η ανάγκη ενσωμάτωσης των αλλαγών που επιφέρει στους ΟΤΑ α' βαθμού ο νόμος 3852/7-6-2010, «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», εκδόθηκε το με αριθμό 5694/3-2-2011 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, το οποίο ουσιαστικά τροποποιεί την υπ' αριθμ. 18183/2-4-2007 Υπουργική απόφαση με τίτλο «Περιεχόμενο, δομή και τρόπος υποβολής των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού»

1.2 Ορισμός, στόχοι & διάθρωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος

1.2.1 Ορισμός

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα των Ο.Τ.Α. συνιστά ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα τοπικής και οργανωτικής – λειτουργικής ανάπτυξης, σε εναρμόνιση με τις κατευθύνσεις αναπτυξιακού σχεδιασμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Αφορά δηλαδή όχι μόνον στις υποδομές και στις τοπικές επενδύσεις, αλλά και στη βελτίωση της υφιστάμενης οργάνωσης και λειτουργίας των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, στο πλαίσιο του γενικότερου περιβάλλοντος στο οποίο δρουν, μεριμνώντας για τη βελτίωση της διαβίωσης των πολιτών και την παροχή ποιοτικότερων υπηρεσιών.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα εμπεριέχει ένα συνεκτικό σύνολο αξόνων προτεραιότητας για δράσεις τοπικής ανάπτυξης και αποσκοπεί στην υλοποίηση του αναπτυξιακού σχεδιασμού του ΟΤΑ α' βαθμού.

Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα καθορίζονται οι στρατηγικοί στόχοι και οι προτεραιότητες της τοπικής ανάπτυξης, καθώς και η οργάνωση των Υπηρεσιών του ΟΤΑ και των επιχειρήσεων του, και παράλληλα εξειδικεύονται οι δράσεις της τριετίας για την επίτευξη των στόχων αυτών.

1.2.2 Στόχοι

Οι γενικοί στόχοι ενός Επιχειρησιακού Προγράμματος αφορούν στους εξής κάτωθι:

- Προώθηση της τοπικής ανάπτυξης.

- Εσωτερική ανάπτυξη του ΟΤΑ.
- Ανάπτυξη των συνεργασιών των ΟΤΑ.

Οι παραπάνω γενικοί στόχοι περιλαμβάνουν μία σειρά από ειδικούς στόχους, όπως:

- ✓ Προστασία και αναβάθμιση του φυσικού και δομημένου (οικιστικό περιβάλλον και τεχνικές υποδομές) περιβάλλοντος της περιοχής του ΟΤΑ.
- ✓ Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της λειτουργίας.
- ✓ Βελτίωση της παραγωγικής ικανότητας των ΟΤΑ μέσω του μεσοπρόθεσμου προγραμματισμού για το προσωπικό, τον εξοπλισμό, τα κτίρια και τις εγκαταστάσεις του.
- ✓ Προώθηση του αναπτυξιακού και κοινωνικού τους ρόλου.
- ✓ Βελτίωση της κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας των κατοίκων του ΟΤΑ.
- ✓ Καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών.
- ✓ Αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη κατανομή και αξιοποίηση των πόρων.
- ✓ Προσέλκυση πρόσθετων οικονομικών πόρων.
- ✓ Επίσπευση της ωρίμανσης και της υλοποίησης των δράσεων.
- ✓ Περιορισμό της αποσπασματικής αντιμετώπισης των προβλημάτων.
- ✓ Συντονισμό των δομών του Ο.Τ.Α., τη βελτίωση του τρόπου διοίκησης και την προώθηση του εσωτερικού μετασχηματισμού των Ο.Τ.Α.
- ✓ Ανάπτυξη συνεργασιών με πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα.
- ✓ Ενίσχυση της τοπικής δημοκρατίας και την αύξηση της δυνατότητας κοινωνικού ελέγχου.
- ✓ Αναβάθμιση του επιπέδου συνεργασίας των ΟΤΑ με φορείς του ιδιωτικού, δημόσιου και κοινωνικού τομέα για τη συντονισμένη προώθηση της τοπικής ανάπτυξης και την από κοινού παροχή υπηρεσιών.

1.2.3 Χαρακτηριστικά Επιχειρησιακού Προγράμματος

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα των ΟΤΑ αποτελεί εργαλείο για την άσκηση του αναπτυξιακού τους ρόλου, με τα εξής χαρακτηριστικά:

- ❑ **Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Τοπικής Ανάπτυξης και Βελτίωσης της Διοικητικής Ικανότητας του ΟΤΑ.**

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αποτελεί πρόγραμμα αναπτυξιακών υποδομών και τοπικών επενδύσεων, αλλά και πρόγραμμα για τη βελτίωση της υφιστάμενης λειτουργίας των δημοτικών υπηρεσιών και των Νομικών προσώπων που εποπτεύονται από το Δήμο. Είναι πρόγραμμα, πολυτομεακού χαρακτήρα, με εύρος θεματικών αντικειμένων αντίστοιχου του φάσματος των θεμάτων που απασχολούν την καθημερινή λειτουργία του ΟΤΑ. Καλύπτει όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων του Δήμου και εν δυνάμει το σύνολο των τοπικών υποθέσεων.

- ❑ **Πενταετές Πρόγραμμα Δράσης του ΟΤΑ α' βαθμού και των Νομικών Προσώπων του.**

Στις προτεραιότητες του προγράμματος αντανακλάται η βούληση και το όραμα της Δημοτικής Αρχής καθώς και οι προτεραιότητες του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Το όραμα της εκάστοτε δημοτικής αρχής αποτυπώνεται στη στρατηγική και αναλύεται σε πενταετές πρόγραμμα δράσης του ΟΤΑ και των Νομικών

Προσώπων του και τέλος σε ετήσιο πρόγραμμα δράσης της κάθε υπηρεσίας του δήμου και των Νομικών Προσώπων του.

□ **Οργανικό Στοιχείο της Καθημερινής Λειτουργίας και Διοίκησης του Δήμου και Μέρος του Προγραμματικού του Κύκλου.**

Η σύνταξη του Επιχειρησιακού Προγράμματος είναι η αρχική φάση της διαδικασίας προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της δράσης του Δήμου. Η διαδικασία αυτή αποτελεί το διαρκές αντικείμενο ενασχόλησης των αιρετών οργάνων, των προϊσταμένων και της αρμόδιας υπηρεσίας προγραμματισμού του.

□ **Υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος μέσω του Ετήσιου Προγράμματος Δράσης του ΟΤΑ α' βαθμού και των Νομικών Προσώπων του.**

Σκοπός της σύνταξης του ετήσιου προγράμματος δράσης είναι η εξειδίκευση του συνολικού πενταετούς επιχειρησιακού προγράμματος σε ετήσιο πρόγραμμα των υπηρεσιών. Ο ετήσιος προγραμματισμός στοχεύει στον επιμερισμό των δράσεων του πενταετούς προγράμματος στις υπηρεσίες, οι οποίες υλοποιούν τμήματα του επιχειρησιακού προγράμματος.

□ **Εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος με τη Συμμετοχή Όλων των Εμπλεκόμενων.**

Κατά τη διαδικασία σύνταξης του συμμετέχουν με σαφώς καθορισμένο τρόπο:

- Αιρετά όργανα (Δημ. Συμβούλιο, Επιτροπές, Αντιδήμαρχοι, ΔΣ Νομικών Προσώπων, Συμβούλια Τοπικών και Δημοτικών Κοινοτήτων).
- Υπηρεσιακά στελέχη (Προϊστάμενοι υπηρεσιών, Διευθυντές Νομικών Προσώπων, στελέχη της Υπηρεσίας Προγραμματισμού και Ανάπτυξης).
- Η Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης ως όργανο με συμβουλευτικές αρμοδιότητες.
- Τοπικοί φορείς και ομάδες δημοτών με σημαντικό βαθμό συμβολής στην τοπική ανάπτυξη ή/και στη λειτουργία του ΟΤΑ α' βαθμού.
- Φορείς του διοικητικού συστήματος της χώρας (πχ Περιφέρεια).

Η λήψη των αποφάσεων προγραμματισμού δεν στηρίζεται μόνο στην ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, αλλά και στις ανάγκες και προσδοκίες των κατοίκων και του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου, όπως αυτές διατυπώνονται στις διαδικασίες συμμετοχής.

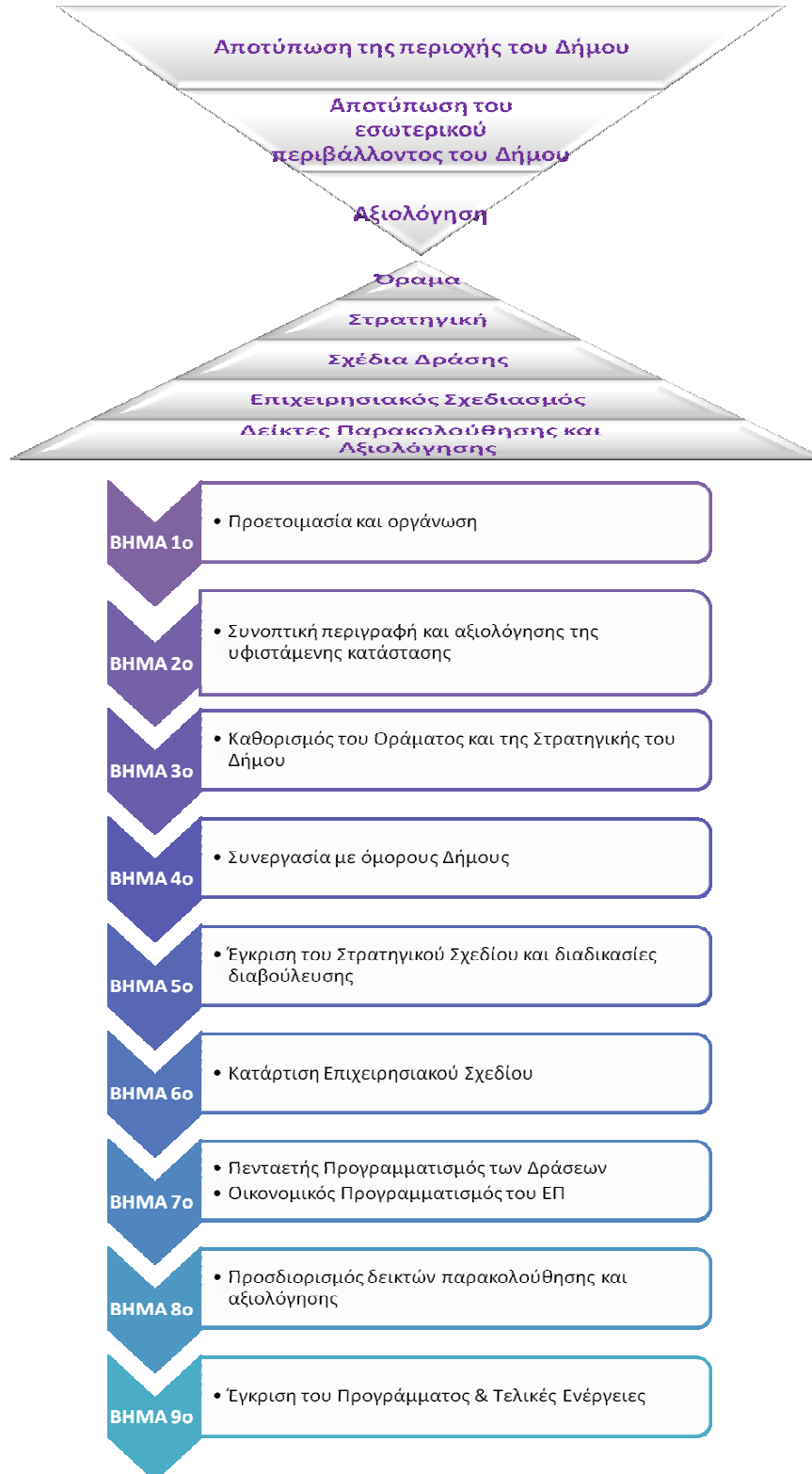
Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αποτελεί το βασικό πλαίσιο κατεύθυνσης, προσδιορισμού και συντονισμού των ενεργειών όλων των οργάνων διοίκησης και υπηρεσιών και είναι ευρύτερα γνωστό στους εργαζόμενους του ΟΤΑ α' βαθμού, προκειμένου να υλοποιηθούν οι στόχοι του. Επιπρόσθετα, αποτελεί προϊόν συλλογικής εργασίας όλων των δομών του Δήμου και οδηγεί στην ανάληψη δεσμεύσεων μεταξύ των διαδοχικών ιεραρχικών επιπέδων, σε ότι αφορά την υλοποίηση του τμήματος εκείνου στο οποίο αυτά εμπλέκονται.

□ **Αξιοποίηση Δεικτών Επίδοσης.**

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα διατυπώνει μετρήσιμους στόχους, η επίτευξη των οποίων παρακολουθείται μέσω της αξιοποίησης συστήματος δεικτών επίδοσης. Για την παρακολούθηση της εξέλιξης της τιμής των δεικτών αξιοποιούνται τα στοιχεία (εσόδων / δαπανών, πόρων, εκρμών, αποτελεσμάτων στους αποδέκτες) που τηρούνται στις βάσεις δεδομένων του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος ενός ΟΤΑ α' βαθμού.

1.3 Μεθοδολογική προσέγγιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Η εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος, βάσει του οδηγού κατάρτισης που εκδόθηκε από την Ε.Ε.Τ.Α.Α., σχηματικά αποτυπώνεται ως ακολούθως:



Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα περιλαμβάνει τρεις ενότητες:

- Ενότητα 1: Στρατηγικός Σχεδιασμός (Α' Φάση)
- Ενότητα 2: Επιχειρησιακός Προγραμματισμός (Β' Φάση)
- Ενότητα 3: Οικονομικός Προγραμματισμός και δείκτες παρακολούθησης και αξιολόγησης (Β' Φάση)

Ο τόμος αυτός περιέχει τα συστατικά στοιχεία της πρώτης ενότητας. Στόχος της ενότητας αυτής, όπως φαίνεται και από την ονομασία της (Στρατηγικός σχεδιασμός), είναι η αναλυτική περιγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης του εσωτερικού αλλά και του εξωτερικού περιβάλλοντος τόσο του Δήμου όσο και των νομικών του προσώπων. Η συγγραφή των κειμένων έγινε από το Τμήμα Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης.

Την καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης ακολούθησε η αξιολόγησή της, η οποία πραγματοποιήθηκε με τη μέθοδο ανάλυσης εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος SWOT analysis (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats). Η συγκεκριμένη μέθοδος εντοπίζει και καταγράφει τα εσωτερικά δυνατά (strengths) και αδύνατα (weaknesses) σημεία του εξεταζόμενου «αντικειμένου» (οργανισμός, γεωγραφική περιοχή, κλπ.) και τα συσχετίζει με τις ευκαιρίες (opportunities) και τις απειλές (threats) που προκύπτουν από το εξωτερικό περιβάλλον του. Ο εντοπισμός των δυνατών και των αδυνάτων σημείων, των ευκαιριών και των απειλών αποτελεί βασικό εργαλείο για το στρατηγικό σχεδιασμό ανάπτυξης του «αντικειμένου», καθώς προσδιορίζει κατηγορίες πιθανών στόχων στην:

- Αξιοποίηση των δυνατών σημείων και των ευκαιριών για τη δημιουργία συγκριτικού πλεονεκτήματος.
- Αντιμετώπιση των αδυναμιών και των απειλών (κινδύνων) για την αποφυγή συγκριτικού μειονεκτήματος.

Στο τέλος της πρώτης ενότητας, καθορίζονται οι αναπτυξιακές προτεραιότητες για το Δήμο Θέρμης (εξωτερικού και εσωτερικού περιβάλλοντος) με βάση τα κρίσιμα ζητήματα που προκύπτουν από την ανάλυση SWOT.

Η παρούσα 2^η και αναθεωρημένη έκθεση του σχεδίου υποβάλλεται για την περίοδο 2013 – 2014 με σκοπό να ανταποκριθεί στις νέες συνθήκες λειτουργίας του δήμου Θέρμης κύρια εξαιτίας των αλλαγών στο διοικητικό, οικονομικό και πολιτικό περιβάλλον της χώρας και στην κοινωνία και οικονομία της περιοχής.

2 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΘΕΡΜΗΣ

2.1 Βασικά χαρακτηριστικά

2.1.1 Η θέση και ο ρόλος του Δήμου Θέρμης στην ευρύτερη περιοχή

Γεωγραφικά ο Δήμος Θέρμης βρίσκεται στο νοτιοανατολικό τμήμα του Νομού Θεσσαλονίκης. Εκτείνεται ανατολικά του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης και δυτικά γειτνιάζει με τον Νομό Χαλκιδικής και βορειοδυτικά αποτελεί όριο της επαρχίας Θεσσαλονίκης.

Εκτείνεται από τις νοτιοανατολικές ακτές του Θερμαϊκού μέχρι τον ορεινό όγκο του Χορτιάτη και το Χολομώντα καταλαμβάνοντας το μεγαλύτερο μέρος της Λεκάνης του Ανθεμούντα.

Η περιοχή αν και ιδιαίτερα εύφορη, ουσιαστικά έχει χαρακτηριστικά περιαστικής περιοχής της Θεσσαλονίκης και παρουσιάζει αυξανόμενες οικιστικές τάσεις, ενώ συγκεντρώνει μεγάλες μονάδες του δευτερογενούς και κυρίως του τριτογενούς τομέα.

Ο Δήμος καταλαμβάνει συνολική έκταση 385.321,80 στρέμματα που κατανέμονται ως εξής:

- Δημοτική Ενότητα Θέρμης: 100.200 στρέμματα
- Δημοτική Ενότητα Μίκρας: 85.221,80 στρέμματα
- Δημοτική Ενότητα Βασιλικών: 200.100 στρέμματα.

Πρόέκυψε με τη σημερινή διοικητική του μορφή από την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 1 του Ν 3852/7-6-2010, «Πρόγραμμα Καλλικράτης», και περιλαμβάνει τις εξής Δημοτικές και Τοπικές Κοινότητες:



Η Θέρμη είναι η έδρα του Δήμου, μόλις 15Km από τη Θεσσαλονίκη και εκεί βρίσκεται το Δημαρχείο. Σε κάθε Δημοτική και Τοπική Κοινότητα λειτουργεί το πρώην Κοινοτικό Κατάστημα που εξυπηρετεί και διευκολύνει τους πολίτες σε ένα πρώτο επίπεδο συνδιαλλαγής τους με το Δήμο. Εκεί διεκπεραιώνονται οι περισσότερες των υποθέσεων των πολιτών, είτε προωθούνται στην κεντρική υπηρεσία του Δήμου.

Πρόκειται για μια δυναμική περιοχή η οποία συγκεντρώνει πολλά, διαφορετικά και σημαντικά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά: έχει αναπτυχθεί ως χώρος οικιστικής επέκτασης του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης, έχει αναπτυγμένη περιαστική γεωργία,

λειτουργεί ως πόλος εγκατάστασης βιομηχανίας και βιοτεχνίας και στα όριά της εγκαθίστανται σύγχρονες υπηρεσίες υψηλής εξειδίκευσης και υπηρεσίες αναψυχής και εμπορίου.

Τα τοπικά διαμερίσματα του Δήμου Θέρμης αποτελούν τις κυριότερες περιοχές που επιλέγονται ως τόπος πρώτης κατοικίας από τους κατοίκους του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης, καθώς απέχουν μόλις 15- 20 χιλιόμετρα από το κέντρο της πόλης και προσφέρουν υψηλής ποιότητας διαβίωση. Η περιοχή διαθέτει αξιόλογο φυσικό περιβάλλον με γεωργικές καλλιέργειες στα ομαλά εδάφη, τα οποία περιβάλλονται από ρέματα με μεγάλες κλίσεις, ενώ το έντονο ανάγλυφο του εδάφους σε συνδυασμό με την έντονη βλάστηση των ρεμάτων, συντελούν στη δημιουργία πολύ καλού μικροκλίματος και προσδίδει στην περιοχή ποικιλία ως προς τις εναλλαγές του τοπίου. Αρκεί να αναφερθεί ότι Δημοτική Ενότητα των Βασιλικών έχει 50,15% δασοκάλυψης, 100.360 στρέμματα σε σύνολο 200.100 στρεμμάτων.

2.1.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά

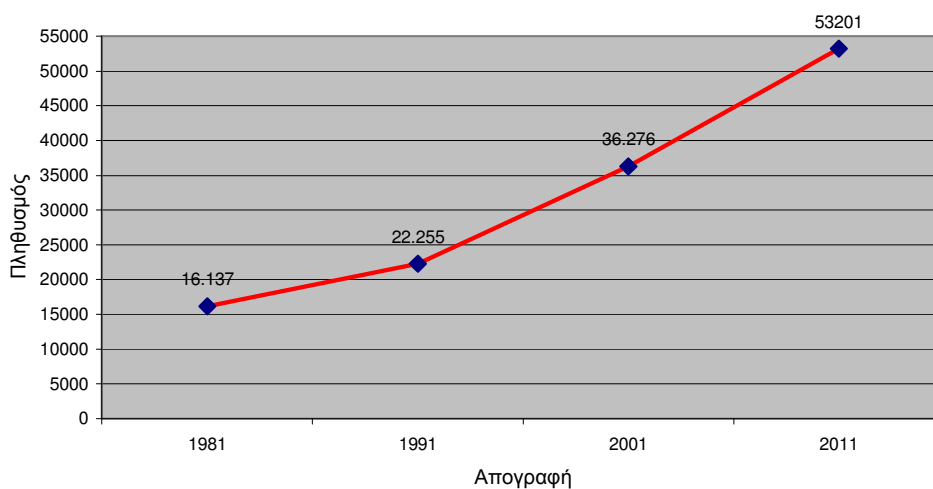
Από την απογραφή του πληθυσμού το 2011, επί του παρόντος διαθέσιμα είναι μόνο τα στοιχεία που αφορούν τον μόνιμο πληθυσμό (ΦΕΚ 3465B/28-12-2012). Σύμφωνα με τα πρότυπα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η απογραφή πληθυσμού 2011 εστίασε στην καταγραφή του μόνιμου πληθυσμού (σύμφωνα με τον τόπο μόνιμης κατοικίας) σε αντίθεση με τις προηγούμενες απογραφές, οι οποίες είχαν σκοπό την καταγραφή του de facto Πληθυσμού (πραγματικού - δηλαδή των ατόμων που βρέθηκαν παρόντα στον τόπο απογραφής). Δεδομένου ότι η μεθοδολογία της απογραφής πληθυσμού 2011 διαφέρει σημαντικά σε αρκετά σημεία από αυτή προηγούμενων απογραφών, τα αποτελέσματά της και αυτά προηγούμενων απογραφών δεν είναι απολύτως συγκρίσιμα.

Πίνακας Πληθυσμού Δήμου Θέρμης 1981 - 2011

Τοπικό Διαμέρισμα	1981	1991	2001	2011* (μόνιμος)
Δημοτική Ενότητα Θέρμης	6.188	9.132	16.546	25.145
Δημοτική Ενότητα Μίκρας	3.632	5.854	10.407	18.145
Δημοτική Ενότητα Βασιλικών	6.317	7.269	9.303	9.911
Σύνολο	16.137	22.255	36.276	53.201

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Διάγραμμα Πληθυσμού Δήμου Θέρμης 1981 – 2011



Ο Δήμος Θέρμης ανήκει σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΕΤΑΑ στους 10 Δήμους πανελλαδικά που εμφάνισαν τη μεγαλύτερη πληθυσμιακή αύξηση κατά τη τελευταία δεκαετία.

Ο πίνακας που ακολουθεί απεικονίζει την εξέλιξη του πληθυσμού στην περιοχή του Δήμου ανά κοινότητα.

Πίνακας Πληθυσμιακής εξέλιξης Δήμου Θέρμης 1981 – 2011

ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	1981	1991	% Μεταβολής 1981-1991	2001	% Μεταβολής 1991-2001	2011*
Δ.Κ. Θέρμης	3945	5998	52	11360	89,4	16004
Δ.Κ. Νέου Ρυσιού	955	1349	41,2	2341	73,5	2952
Τ.Κ. Ν. Ραιδεστού	787	1035	31,5	1922	85,7	4101
Τ.Κ. Ταγαράδων	501	750	49,7	923	23	2088
Δ.Κ. Τριλόφου	1340	1993	48,7	3581	79,7	7405
Δ.Κ. Πλαγιαρίου	1031	2018	95,7	3770	86,8	5392
Τ.Κ. Καρδίας	429	749	74,5	1437	91,8	3394
Τ.Κ. Κ.Σχολαρίου	832	1094	31,4	1639	49,8	1954
Δ.Κ. Βασιλικών	3180	3636	14,3	4163	14,5	4200
Τ.Κ. Αγ. Παρασκευής	696	762	9,5	1226	60,8	2244
Τ.Κ. Αγ. Αντωνίου	1034	931	-10	1195	28,3	874
Τ.Κ. Λιβαδίου	284	458	61,3	751	64	263
Τ.Κ. Σουρωτής	430	719	67,2	947	31,7	1560
Τ.Κ. Περιστεράς	693	763	10,1	1021	33,8	770
Σύνολο	16.137	22.255	38%	36.276	63%	53.201

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.

* Αφορά τον μόνιμο πληθυσμό

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα παρατηρείται αύξουσα πορεία του πληθυσμού στο σύνολο του Δήμου σε ποσοστά που αγγίζουν και το 95,7% σε κάποιες Δημοτικές Κοινότητες όπως το Πλαγιάρι για τη δεκαετία 1981 – 1991. Το ποσοστό αύξηση του πληθυσμού σε επίπεδο δήμου συνεχίζει να είναι ιδιαίτερα υψηλό και κατά την τελευταία δεκαετία (2001 – 2011) με ποσοστό της τάξης του 47% περίπου. Ραγδαία αύξηση του πληθυσμού (υπερδιπλασιασμός) παρατηρείται στις Τοπικές Κοινότητες Νέας Ραιδεστού, Ταγαράδων, Τριλόφου και Καρδίας ενώ αξίζει να σημειωθεί η πτώση που παρατηρείται στον πληθυσμό της Τοπικής Κοινότητας Λιβαδίου για το ίδιο χρονικό διάστημα της τάξης περίπου του 65%.

2.2 Περιβάλλον & ποιότητα ζωής

2.2.1 Εδαφολογικά στοιχεία

Τα εδάφη της περιοχής είναι κατά κανόνα αυτόχθονα με προϊόντα αποσάθρωσης και διάλυσης του υποκειμενικού μητρικού πετρώματος. Εξαιρέσεις παρατηρούνται σε μικροκοιλώματα όπου συσσωρεύονται υλικά από τις υπερκείμενες πλαγιές Χαρακτηριστικά των εδαφών της ορεινής και ημιορεινής περιοχής του Δήμου είναι η πολύ ισχυρή κλίση τους (πάνω από 25%), το μικρό σχετικό βάθος τους και το πετρώδες μητρικό υλικό .Η σύσταση τους είναι από λεπτόκοκκα αργιλοαμμώδη υλικά έως αμμοαργιλώδη . Ωστόσο αμμώδεις και άγονες εκτάσεις εντοπίζονται στα δυτικά , σε αγροτεμάχια βόρεια του οικισμού Πλαγιάρι. Πάντως γενικά στην περιοχή του Δήμου εντοπίζεται παθογένεια εδαφών , λόγω συνεχούς μείωσης του υπόγειου υδροφορέα και μετατόπισης της θαλάσσιας σφήνας υφαλμύρωσης προς το εσωτερικό της κοιλάδας.

2.2.2 Σεισμικότητα

Πρόσφατη έρευνα πάνω στη σεισμικότητα και την ενεργό τεκτονική του Ελληνικού χώρου και των γύρω περιοχών έδωσε νέες επιστημονικές πληροφορίες οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν για την πλέον αξιόπιστη διάκριση των σεισμικών πηγών .Έτσι η Ελλάδα και οι γύρω περιοχές, με βάση την επιφανειακή σεισμική δράση , διακρίθηκαν σε 67 σεισμικές ζώνες .Ο Δήμος Θέρμης ανήκει στη σεισμική ζώνη 36.

Σύμφωνα με τον ισχύοντα ΕΑΚ (2000),η περιοχή του Δήμου Θέρμης χαρακτηρίζεται ως χαμηλής σεισμικής επικινδυνότητας , υπαγόμενη στη ζώνη ΙΙ με ένα τμήμα της ΝΔ να εντάσσεται στη ζώνη Ι.

2.2.3 Κλίμα

Από τα στοιχεία βροχόπτωσης και θερμοκρασίας αέρος το κλίμα της περιοχής μελέτης χαρακτηρίζεται ως "*Μεσογειακό κλίμα Csa*" κατά Corpen. Με βάση το διάγραμμα Emberger ο χειμώνας χαρακτηρίζεται ως *ψυχρός ημίξηρος*

Ιδιαίτερα στη βορειοδυτική ευρύτερη περιοχή από τα τέλη του φθινοπώρου μέχρι τις αρχές της άνοιξης παρατηρείται συσσώρευση χαμηλής νέφωσης (ομίχλης), η οποία κατανέμεται στο χρονικό διάστημα από 6.00 π.μ. έως και 12.00 μ.μ. και επηρεάζει δυσμενώς την εναέρια κυκλοφορία του αεροδρομίου «Μακεδονία».

2.2.4 Χλωρίδα

Τα οικοσυστήματα της περιοχής του Δήμου διακρίνονται σε Παράκτιους και εσωτερικούς υγροβιότοπους (Μίκρα, κάτω ρους Ανθεμούντα), Γεωργικά οικοσυστήματα στα πεδινά καλλιεργούμενα εδάφη, τεχνητά δασικά, χορτολοβαδικά και δασικά οικοσυστήματα στις ημιορεινές ζώνες.

Η περιοχή φυτογεωγραφικά ανήκει στη παραμεσογειακή ζώνη βλάστησης (*Quercetalia rubescentis*). Η δασική βλάστηση συγκροτείται από τρεις φυτοκοινωνικές διαπλάσεις: των αείφυλλων πλατύφυλλων, των φυλλοβολούντων το χειμώνα πλατύφυλλων και των κωνοφόρων. Οι λοφώδεις πεδινές περιοχές, κοντά στην ακτογραμμή ανήκουν στη Ευμεσογειακή ζώνη βλάστησης *Quercetalia ilicis* και ανήκει στην θερμότερη και ξηρότερη υποζώνη (*Oleo – Ceratonion*).

2.2.5 Πανίδα

Η πυκνή κάλυψη που παρέχεται από την παρόχθια βλάστηση των ρεμάτων σε συνδυασμό με την εγγύτητα των καλλιεργημένων εκτάσεων προσφέρουν ιδανικές συνθήκες διαβίωσης για μεγάλο αριθμό εντόμων, αμφιβίων, ερπετών, μικροθηλαστικών, και εντομοφάγων στουθιόμορφων πουλιών. Δυστυχώς δεν υπάρχουν επαρκείς παρατηρήσεις πεδίων, ώστε να καταγραφούν όλα τα παρόντα είδη καθώς, όπως είναι προφανές, απαιτούνται επαναλαμβανόμενες και εποχιακές επισκέψεις για τέτοιου είδους καταγραφές.

2.2.6 Λατομεία – Ορυκτός Πλούτος

Στην περιοχή των Ταγαράδων υφίσταται ένα αδειοδοτημένο λατομείο . Ακόμη σε απόσταση 3 χλμ. από το οικισμό του Κάτω Σχολαρίου λειτουργεί λατομείο αδρανών υλικών. Επίσης υπάρχουν και κάποια ανενεργά στην ευρύτερη περιοχή που δεν έχουν αποκατασταθεί. Σε ότι αφορά τον ορυκτό πλούτο υπάρχουν κάποια μη αξιοποιήσιμα κοιτάσματα μαρμάρων καθώς και μικρή μεταλλοφορία χρωμίτη και μαγνησίτη.

2.2.7 Υδάτινο δυναμικό

Κύριος αποδέκτης των επιφανειακών υδάτων της λεκάνης είναι ο χειμάρρος Ανθεμούντας ο οποίος παρουσιάζει ένα μέτρια αναπτυγμένο σύστημα αποστράγγισης των επιφανειακών υδάτων της λεκάνης του Ανθεμούντα και εκβάλλει στον Θερμαϊκό κόλπο. Η μορφή του υδρογραφικού δικτύου είναι κυρίως δενδριτική, η δε διεύθυνση απορροής του είναι ΔΒΔ – ΑΝΑ. Η φυσιογνωμία της περιοχής μπορεί να διακριθεί σε μία σειρά υπολεκανών οι οποίες αποστραγγίζονται από χειμάρρους ή ρυάκια που τις διαρρέουν

Τα ρέματα της περιοχής από άποψη υδατικού περιεχομένου είναι δευτερεύουσας σημασίας με πιο σημαντικά (ενδεικτική αναφορά) τα παρακάτω :

- Υδατόρευμα Άγριος Λάκκος και Βαθύς Λάκκος : που αποστραγγίζει τις νότιες παρυφές του ανατολικού τμήματος της λεκάνης απορροής
- Υδατόρευμα Μαυριδινό : το οποίο διασχίζει την περιοχή νοτίως των Βασιλικών και μαζί με τα προαναφερθέντα υδατορεύματα Άγριος Λάκκος και Βαθύς Λάκκος εκρέουν στον Ανθεμούντα εντός του οικιστικού συγκροτήματος των Βασιλικών
- Υδατόρευμα Ψιμιώτικος Λάκκος :το οποίο πηγάζει από τα ορεινά τμήματα της Περιστεράς και εκρέει στον Ανθεμούντα πλησίον του χωριού Λακκιά .
- Υδατόρευμα Μαυρανέρι :το οποίο στραγγίζει την περιοχή μεταξύ Θέρμης και Λακκιάς.
- Υδατόρευμα Λυκόρεμα :το οποίο διασχίζει την νότια περιοχή μεταξύ Ταγαράδων και της Αγ. Παρασκευής
- Υδατορευμα Τριαδίου
- Υδατόρευμα Πλαγιαρίου – Περαιάς,
- Υδατόρευμα Πλαγιαρίου– Νέων Επιβατών (ρέμα Επανομής).

Τα τελευταία χρόνια εξαιτίας της αστικοποίησης (στεγάνωση) και κύρια της κλιματικής αλλαγής παρατηρείται αύξηση των πλημμυρικών φαινομένων. Στα φαινόμενα αυτά συντελούν και άλλες αλλαγές στην περιοχή (ηχ. απομείωση βλάστησης).

2.2.8 Φράγματα

Στην περιοχή του Δήμου Θέρμης έχουν κατασκευασθεί μικρά φράγματα με κύριο σκοπό τον τεχνητό εμπλουτισμό του υπόγειου υδροφορέα. Το πρώτο από αυτά άρχισε να κατασκευάζεται στο χειμάρρο Βαθύλακο το 1993 με εμβαδόν λεκάνης κατάκλισης 28 στρέμματα. Το δεύτερο φράγμα κατασκευάσθηκε σε κοντινή περιοχή (φράγμα Τριαδίου) με εμβαδόν λεκάνης κατάκλισης 18 στρέμματα. Το τρίτο φράγμα κατασκευάσθηκε στην περιοχή Βασιλικών με εμβαδόν λεκάνης κατάκλισης 15 στρέμματα. Τέλος αξίζει να αναφερθούν και τα φράγματα στη περιοχή του Κ. Σχολαρίου και του Αγίου Αντωνίου που στοχεύουν στην εξυπηρέτηση της άρδευσης.

2.2.9 Αρδευτικά δίκτυα

Στην περιοχή του Δήμου Θέρμης δεν υπάρχει δημόσιο και οργανωμένο αρδευτικό δίκτυο μεγάλης κλίμακας. Αντί αυτού υπάρχουν δημοτικές γεωτρήσεις οι οποίες εξυπηρετούν μικρά αρδευτικά δίκτυα και ορισμένες εκτάσεις καλλιεργείων. Τα δίκτυα αυτά δε διαθέτουν τα πλήρη χαρακτηριστικά των αρδευτικών δικτύων ενώ σε πολλές περιπτώσεις δεν είναι οργανωμένα και διαχειρίζονται από τη ΔΕΥΑΘ.

Το πλέον υδροβόρο είναι το αγρόκτημα των Βασιλικών και εκεί υπάρχει μελέτη (2004) σύγχρονου συλλογικού αρδευτικού δικτύου.

2.2.10 Ύδρευση

Στο σύνολο του ο Δήμος Θέρμης υδροδοτείται από γεωτρήσεις. Είναι γνωστό ότι συνολική ζήτηση νερού της περιοχής μελέτης αφορά αποκλειστικά υπόγειο νερό που αντλείται μέσω γεωτρήσεων. Η συνολική κατανάλωση του νερού στο Δήμο Θέρμης διακρίνεται σε αστική, βιομηχανική, αγροτική και κτηνοτροφική κατανάλωση. Η έντονη πίεση που ασκείται για άρδευση ύδρευση και βιομηχανική χρήση, έχει οδηγήσει την περιοχή σε αρνητικό ισοζύγιο ήδη από την δεκαετία του 1970 και σε διαρκή πτώση του φρεατίου και των βαθύτερων υδροφόρων, ενώ εντοπίστηκαν σαφείς ενδείξεις υφαλμύρωσης των νερών στην παραλιακή ζώνη.

Την περίοδο 2004-2008 και στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έργου LIFE WATER AGENDA εφαρμόστηκε πιλοτικά στην λεκάνη του Ανθεμούντα η Οδηγία Πλαίσιο για το νερό 2000/60, έγινε κατάταξη των υδατικών σωμάτων, εκπονήθηκε σχέδιο διαχείρισης υδατικών πόρων με βάση τα σενάρια ανάπτυξης της περιοχής και υλοποιήθηκε εκτεταμένη διαδικασία διαβούλευσης επί των ανωτέρω. Τη διαβούλευση συντόνισε η Επιτροπή Ανθεμούντα, πρόπλασμα του φορέα διαχείρισης, όπου συμμετείχαν όλοι οι φορείς της περιοχής. Η διαδικασία διαβούλευσης κατέληξε στην πρώτη κοινωνική συμφωνία για τη διαχείριση του νερού σε ελληνικό επίπεδο.

2.2.11 Ιαματικά νερά

Αξίζει να αναφερθούν το όξινο πεδίο της Σουρωτής – Ταγαράδων και το θερμομεταλλικό των Ιαματικών πηγών (Λουτρών) της Θέρμης. Το νερό της Σουρωτής έχει χαρακτηριστεί ως ιαματικό με σημαντικό αριθμό πηγών - αναβλύσεων στην ευρύτερη περιοχή και την κύρια πηγή, με την μεγαλύτερη παροχή, να βρίσκεται στον χώρο εμφιάλωσης όπου και το εκμεταλλεύεται η ομώνυμη επιχείρηση. Το νερό της Σουρωτής χαρακτηρίζεται ως όξινο Υπόξινο Οξυανθρακούχο Ασβεστούχο Μαγνησιούχο Σιδηρούχο Φυσικό Μεταλλικό Νερό.

2.2.12 Γεωθερμία

Σε ότι αφορά την ύπαρξη γεωθερμικού πεδίου στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Θέρμης αυτή έχει διαπιστωθεί από την ύπαρξη θερμομεταλλικών πηγών, από έρευνες που έχουν γίνει από το ΙΓΜΕ, αλλά και από ερευνητική γεωθερμική γεώτρηση που έχει κάνει ο Δήμος σε περιοχή του αγροκτήματος των Ταγαράδων από την οποία πήρε αντλούμενο γεωθερμικό ρευστό θερμοκρασία 31,2 βαθμών C και παροχής 50 m³/hr. Τμήμα του είναι μισθωμένο, χωρίς όμως να έχει αξιοποιηθεί μέχρι και σήμερα το γεωθερμικό πεδίο.

Αξιόλογο γεωθερμικό πεδίο υπάρχει στην περιοχή των Λουτρών της Θέρμης με θερμοκρασίες 36 βαθμών C όπου και λειτουργούν από την αρχαιότητα ιαματικά λουτρά (Θέρμες) (ανήκουν στο Δήμο Θεσσαλονίκης).

2.3 Βασικές υποδομές

2.3.1 Μεταφορικό δίκτυο

2.3.1.1 Περιαστικό οδικό δίκτυο

Η περιοχή του δήμου Θέρμης διασχίζεται από υπερτοπικούς οδικούς άξονες, που αποτελούν τμήματα του εθνικού και του επαρχιακού δικτύου. Συγκεκριμένα:

α. Εθνικές οδοί (δευτερεύον εθνικό οδικό δίκτυο, Υ.Α. ΔΜΕΟ/ε/ο/1308/ 1995, ΦΕΚ 30 Β/19.1.1996):

- Εθνική οδός 16 (Ε.Ο. 16): «Θεσσαλονίκη – Γαλάτιστα – Άγιος Πρόδρομος – Αρναία – Παλαιοχώριο – Στρατώνι – Ιερισσός», που διασχίζει τον δήμο με κατεύθυνση ΒΔ-ΝΑ και διέρχεται από την περιοχή ΕΜΟ του οικισμού Θέρμης, καθώς και από τους οικισμούς Ν. Ραιδεστού και Βασιλικών.
- Εθνική οδός 67 (Ε.Ο. 67): «Θεσσαλονίκη – Ν. Μηχανιώνα».
- Εθνική οδός «Νέα Διαγώνιος» και η επέκτασή της «Θεσσαλονίκη – Ν. Καλλικράτεια – Ν. Μουδανιά», που διασχίζει τον δήμο με κατεύθυνση Β-Ν και διέρχεται από τον οικισμό της Καρδίας.

β. Επαρχιακές οδοί (πρωτεύον επαρχιακό οδικό δίκτυο, Υ.Α. ΔΜΕΟ/ε/ο/266/1995, ΦΕΚ 293 Β/17.4.1995):

- Επαρχιακή οδός 27 (Επ.Ο. 27): «Γεωργική Σχολή Θεσσαλονίκης – Περαιά – Επιβάτες – Αγία Τριάδα – Ν. Μηχανιώνα».
- Επαρχιακή οδός 28 (Επ.Ο. 28): «Γεωργική Σχολή Θεσσαλονίκης – Πλαγιάρι – Επανομή – όρμος», που διέρχεται από τον οικισμό του Πλαγιαρίου.
- Επαρχιακή οδός 29 (Επ.Ο. 29): «Γεωργική Σχολή Θεσσαλονίκης – Τρίλοφο προς Ν. Μουδανιά», που διέρχεται από τον οικισμό του Τριλόφου.
- Επαρχιακή οδός 30 (Επ.Ο. 30): «Γεωργική Σχολή Θεσσαλονίκης – Ν. Ρύσιο – Αγία Παρασκευή – Σουρωτή – Βασιλικά», που διέρχεται από τους οικισμούς Ν. Ρυσίου, Ταγαράδων, Αγίας Παρασκευής, Σουρωτής και Βασιλικών.
- Επαρχιακή οδός 31 (Επ.Ο. 31): «Βασιλικά – Περιστερά – Λιβάδι», που διέρχεται από τους οικισμούς Περιστεράς και Λιβαδίου.

Οι παραπάνω οδικοί άξονες δίνουν τη δυνατότητα άμεσης σύνδεσης της περιοχής του δήμου με το οδικό δίκτυο του νομού Θεσσαλονίκης και της λοιπής χώρας, καθώς και δυνατότητα σύνδεσης των δημοτικών ενοτήτων και των οικισμών του δήμου μεταξύ τους και με τους όμορους δήμους.

2.3.1.2 Οδικό δίκτυο οικισμών

Το μεγαλύτερο μέρος του οδικού δικτύου των οικισμών είναι ασφαλτοστρωμένο, αλλά δεν διαθέτει πεζοδρόμια επαρκούς πλάτους. Ειδικά οι οδοί των προϋφιστάμενων του 1923 οικισμών (Βασιλικά, Τρίλοφος, Λιβάδι, Περιστερά) δεν διαθέτουν καθόλου πεζοδρόμια, στο μεγαλύτερο μήκος τους, με αποτέλεσμα να υπάρχουν προβλήματα οδικής ασφάλειας για τους πεζούς.

Στη Θέρμη έχουν γίνει σημαντικές επεμβάσεις για τη βελτίωση των μετακινήσεων των πεζών (πεζόδρομος Καραολή & Δημητρίου, επεκτάσεις πεζοδρομίων στις οδούς Ηρώων Πολυτεχνείου και Ελ. Βενιζέλου, διαμόρφωση σε οδό ήπιας κυκλοφορίας της Ταβάκη, ανάπλαση πλατείας Παραμάνη). Επίσης, γίνεται η κατασκευή αναπλαστικών παρεμβάσεων στον άξονα Β. Ταβάκη και Καραολή & Δημητρίου (από Καπετάν Χάψα ως το φράγμα). Το έργο έχει ενταχθεί για χρηματοδότηση στο Ε.Σ.Π.Α.

Επεμβάσεις για τη βελτίωση των μετακινήσεων των πεζών έχουν γίνει και στα Βασιλικά (κατασκευή και επεκτάσεις πεζοδρομίων στις οδούς Φ. Πατίκα, Μακεδονομάχου Πατίκα, Καπετάν Χάψα και πλατεία μπροστά στην Αγροτική Τράπεζα). Πεζοδρόμια (σε συνδυασμό με εσοχές για στάθμευση) κατασκευάστηκαν και στην οδό Περικλέους, που συνδέει τον Τρίλοφο με το Πλαγιάρι, καθώς και στην κεντρική οδό ΟΧΙ του Κ. Σχολαρίου.

Τέλος, στην Περιστερά έχουν γίνει αναπλαστικές παρεμβάσεις στο οδικό δίκτυο γύρω από τον Ι. Ν. Αγίου Ανδρέα.

Τα οδικά δίκτυα των περιοχών επέκτασης σχεδίου, για τις οποίες υπάρχει εγκεκριμένη ρυμοτομική μελέτη, δεν είναι πλήρως διανοιγμένο. Έχει κατασκευαστεί σημαντικό μέρος του οδικού δικτύου της περιοχής επέκτασης της Θέρμης. Το έργο αυτό είναι σε εξέλιξη. Επίσης, έχει κατασκευαστεί μέρος του οδικού δικτύου της εγκεκριμένης επέκτασης σχεδίου της Σουρωτής.

2.3.1.3 Μέσα Μαζικής Μεταφοράς

Η περιοχή του δήμου Θέρμης εξυπηρετείται από τις αστικές λεωφορειακές γραμμές του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.), που συνδέουν τον δήμο με το Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης και την ευρύτερη περιοχή, αλλά και τους οικισμούς του δήμου μεταξύ τους.

Από την περιοχή του δήμου διέρχονται έξι (6) λεωφορειακές γραμμές του Ο.Α.Σ.Θ.:

- 66 (Χαριλάου-Θέρμη) και παραλλαγές: διέρχεται από τον οικισμό της Θέρμης.
- 67 (Α.Σ. ΙΚΕΑ-Τριάδι) και παραλλαγές: διέρχεται από τους οικισμούς Θέρμης και Τριαδίου.
- 69 (Α.Σ. ΙΚΕΑ-Επανομή) και παραλλαγές: διέρχεται από τον οικισμό του Πλαγιαρίου.
- 70 (Ν.Σ. Σταθμός-Επανομή) και παραλλαγές: διέρχεται από τον οικισμό του Πλαγιαρίου.
- 87 (Α.Σ. ΙΚΕΑ-Ν. Ρύσιο-Βασιλικά) και παραλλαγές: διέρχεται από τους οικισμούς Ν. Ρυσίου, Ταγαράδων, Ν. Ραιδεστού, Αγίας Παρασκευής, Σουρωτής, Βασιλικών, Αγίου Αντωνίου, Μονοπηγάδου, Περιστεράς, Λιβαδίου και Λακκιάς.
- 88 (Α.Σ. ΙΚΕΑ-Μεσημέρι) και παραλλαγές: διέρχεται από τους οικισμούς Τριλόφου, Καρδίας, Α. Σχολαρίου και Κ. Σχολαρίου.

Οι παραπάνω λεωφορειακές γραμμές, καθώς και οι γραμμές 72 (Α.Σ. ΙΚΕΑ-Ν. Μηχανιώνα), 76 (και παραλλαγές, Α.Σ. ΙΚΕΑ-Αγγελοχώρι), 78 (ΚΤΕΛ-Αεροδρόμιο), 79 (Α.Σ. ΙΚΕΑ-Αεροδρόμιο), 2 (Α.Σ. ΙΚΕΑ-Ν.Σ.Σ.) και 36 (και παραλλαγές της, Βούλγαρη-Α.Σ. ΙΚΕΑ), διέρχονται από την ευρύτερη περιοχή του δήμου, χωρίς να εξυπηρετούν τους οικισμούς.

Στον πρώην δήμο Θέρμης λειτουργούσε δημοτική συγκοινωνία, η οποία συνεχίζει να λειτουργεί και συνδέει με τη Θέρμη (έδρα του Δήμου), τους οικισμούς Ταγαράδων, Ν. Ραιδεστού, Ν. Ρυσίου και Φιλοθέης. Επιπλέον, τα λεωφορεία διέρχονται και από το Κέντρο Υγείας Θέρμης.

2.3.1.4 Στάθμευση

Η ζήτηση στάθμευσης εντός των οικισμών του δήμου καλύπτεται από θέσεις στο οδικό δίκτυο και θέσεις εκτός οδού (σε χώρους στάθμευσης των κατοικιών, εντός των οικοπέδων, σε αδόμητα οικοπέδα κ.λ.π.). Οργανωμένη στάθμευση εκτός οδού υπάρχει μόνο στον οικισμό της Θέρμης (δημοτικός υπόγειος σταθμός αυτοκινήτων στην κεντρική πλατεία Παραμάνα και δύο υπαίθριοι). Επίσης, στο κέντρο του οικισμού της Θέρμης έχει εφαρμοστεί σύστημα ελεγχόμενης στάθμευσης.

Στον οικισμό των Βασιλικών έχουν διαμορφωθεί τρεις υπαίθριοι χώροι στάθμευσης, περιμετρικά των κεντρικών πλατειών Δημαρχείου και Χάνια, που εξυπηρετούν εν μέρει τη ζήτηση της κεντρικής περιοχής.

Προβλήματα στάθμευσης παρατηρούνται μόνο στις κεντρικές περιοχές των οικισμών, όπου συγκεντρώνονται χρήσεις, που έλκουν μεγάλο αριθμό μετακινήσεων (εμπόριο, διοίκηση, υπηρεσίες κ.λ.π.). Οι μονοδρομήσεις που έχουν εφαρμοστεί (Θέρμη, Ν. Ραιδεστός) και προγραμματίζεται να εφαρμοστούν (Πλαγιάρι, Ν. Ρύσιο, Τριάδι, Τρίλοφος, Καρδία) επιτρέπουν την παρά την οδό στάθμευση, χωρίς να παρακωλύεται η κυκλοφορία των οχημάτων.

2.3.1.5 Θέση του Δήμου σε σχέση με τις κυριότερες αγορές και συγκοινωνιακούς κόμβους της ευρύτερης περιοχής

Στην περιοχή του δήμου Θέρμης βρίσκεται το Αεροδρόμιο «Μακεδονία», το οποίο αποτελεί διεθνή συγκοινωνιακό κόμβο της βόρειας Ελλάδας. Η υπό κατασκευή επέκταση του διαδρόμου προσαπογειώσεων 10-28 και η προγραμματισμένη επέκταση του αεροσταθμού θα αυξήσουν τον αριθμό των επιβατικών και εμπορευματικών μετακινήσεων, αλλά και θα δώσουν τη δυνατότητα καθιέρωσης δρομολογίων με μεγαλύτερα αεροσκάφη.

Η προβλεπόμενη από το Ενιαίο Στρατηγικό Σχέδιο Υποδομών Μεταφορών σύνδεση του Αεροδρομίου με το Μετρό Θεσσαλονίκης, με μέσο σταθερής τροχιάς, δίνει την προοπτική για σύνδεση και της περιοχής του δήμου Θέρμης.

Ο ανατολικός σταθμός μετεπιβίβασης των αστικών συγκοινωνιών (Α.Σ. ΙΚΕΑ) βρίσκεται σε πολύ κοντινή θέση με τον δήμο Θέρμης. Η θέση αυτή του σταθμού δίνει το πλεονέκτημα της δυνατότητας σύνδεσης των περιοχών του δήμου Θέρμης με το Π.Σ.Θ. και τους μεγάλους συγκοινωνιακούς κόμβους (Ν. Σιδηροδρομικός Σταθμός, σταθμός ΚΤΕΛ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ).

Τέλος, η θέση της περιοχής του δήμου σε σχέση με τη θάλασσα παρέχει το πλεονέκτημα πρόσβασης στην παραλία (περιοχή αεροδρομίου ή περιοχή παραλίας δημοτικής ενότητας Πλαγιαρίου) και δυνατότητα αξιοποίησης θαλάσσιας μεταφοράς προς και από το αστικό κέντρο της Θεσσαλονίκης.

2.3.2 Περιβαλλοντικές Υποδομές

2.3.2.1 Υποδομές ύδρευσης

Η ζήτηση του πόσιμου νερού διαρκώς αυξάνεται. Η διαθεσιμότητα του νερού είναι περιορισμένη και η οικολογική και αναπτυξιακή αξία μεγεθύνεται γι' αυτό και τίθεται επιτακτικά το ζήτημα της «διαχείρισης της ζήτησής» του. Οι κάτοικοι των πόλεων, συνηθισμένοι στη σχετική επάρκεια προηγούμενων δεκαετιών, φαίνεται ότι αγνοούν ότι αυτή η επάρκεια είναι πολύ εύθραυστη και ότι η εξασφάλισή της πέρα από το οικονομικό κόστος, έχει επιφέρει, ενδεχομένως, μείωση στο παραγωγικό δυναμικό ορισμένων περιοχών (λόγω περιορισμού της δυνατότητας άρδευσης) ή ακόμη οικολογικές διαταραχές σε ορισμένα οικοσυστήματα. Η συνειδητοποίηση του προβλήματος θα πρέπει να οδηγήσει στον περιορισμό της κατανάλωσης. Η ολοκληρωμένη διαχείριση των υδάτινων πόρων στηρίζεται στη λογική ότι οι ποικίλες χρήσεις και λειτουργίες του νερού (ύδρευση, άρδευση, περιβαλλοντικές λειτουργίες, τουρισμός, ενέργεια κ.λ.π.) είναι αλληλεξαρτώμενες.

Υπάρχει μια ικανοποιητική καταγραφή της υδρευτικής κατάστασης συνολικά του Δήμου και η οποία έχει αξιολογηθεί, μετά από τις σχετικές μελέτες, από τη Διεύθυνση Υδάτων. Εκτός από τις παρατηρήσεις που αφορούν στις ανάγκες ανόρυξης υδρευτικών γεωτρήσεων και αναφέρονται στις αναφερθείσες αξιολογήσεις, υπάρχουν και ανάγκες κατασκευής δεξαμενών και δικτύων ύδρευσης.

Η Διεύθυνση Υδάτων της Γενικής Διεύθυνσης Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας έχει αξιολογήσει τους φακέλους της υδρευτικής κατάστασης των τριών Δημοτικών Ενότητων και στη συνέχεια παρουσιάζονται συνοπτικά τα συμπεράσματα για κάθε Ενότητα

Από την εξέταση των στοιχείων που αφορούν την υδρευτική κατάσταση όλων κοινοτήτων και οικισμών της **Δημοτικής Ενότητας Θέρμης** έχει προκύψει συνολικά η αναγκαιότητα κατασκευής δύο (2) Γεωτρήσεων στη Δημοτική Κοινότητα Θέρμης . Η κατασκευή των γεωτρήσεων αυτών απαιτεί και ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό καθώς και αγωγούς μεταφοράς νερού προς την πλησιέστερη δεξαμενή.

Για τη σωστή λειτουργία υδροδότησης της **Δημοτικής Ενότητας Μίκρας** είναι απαραίτητο να κατασκευαστούν μία δεξαμενή υδροδότησης στην Καρδία και αντίστοιχα μια στον

Τρίλοφο, χωρητικότητας 500 κ.μ. η κάθε μία. Επίσης να κατασκευαστεί νέο δίκτυο ύδρευσης από την Καρδία έως το Πλαγιάρι. Για όλα τα υφιστάμενα δίκτυα υπάρχουν σχέδια.

Από την εξέταση των στοιχείων που αφορούν την υδρευτική κατάσταση της **Δημοτικής Ενότητας Βασιλικών** έχει προκύψει συνολικά η αναγκαιότητα κατασκευής έργων υδροληψίας ως εφεδρικά στις Τοπικές Κοινότητες Σουρωτής και Αγ.Παρασκευής για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών βλάβης – καταστροφής του υφιστάμενου εξοπλισμού. Επίσης απαιτείται η κατασκευή υδρευτικής γεώτρησης στα Βασιλικά και δεξαμενής στο φράγμα Βασιλικών για να θεωρεί επαρκές το δίκτυο ύδρευσης, ενώ παράλληλα απαιτείται εγκατάσταση βανών ελέγχου στο δίκτυο ύδρευσης Βασιλικών και Λακκιάς καθώς και αντικατάσταση μέρους του παλαιού δικτύου ύδρευσης. Στην Τοπική Κοινότητα Αγ. Αντωνίου – Μονοπήγαδου χρειάζεται να κατασκευαστεί εφεδρική γεώτρηση για πρόληψη βλάβης αντλιοστασίου και τοποθέτηση δικτύου επικοινωνίας γεώτρησης Αγ. Ιωάννη & δεξαμενής Μονοπήγαδου – Αγίου Αντωνίου. Στην Τοπική Κοινότητα Λιβαδίου απαιτείται να γίνει αντικατάσταση αγωγού 500 μ από τη γεώτρηση στη δεξαμενή και τέλος στην Τοπική Κοινότητα Περιστεράς χρειάζεται να κατασκευαστεί υδρευτική γεώτρηση.

2.3.2.2 Υποδομές Αποχέτευσης

Δημοτική Ενότητα Θέρμης

Ο πρώην Δήμος Θέρμης από το 1990 έχει ξεκινήσει προσπάθειες μελέτης και κατασκευής έργων αποχέτευσης και επεξεργασίας ακαθάρτων και βοθρολυμάτων. Για το σκοπό αυτό, ιδιαίτερα στο Δήμο Θέρμης, έχουν επενδυθεί ίδιοι πόροι και ειδική εισφορά δημοτών και κατοίκων με στόχο την προστασία και αειφόρο διαχείριση των υδάτινων πόρων της ευρύτερης περιοχής.

Αποτέλεσμα αυτών των ενεργειών είναι ο πρώην Δήμος Θέρμης να έχει ολοκληρώσει τις υποδομές αποχέτευσης ακαθάρτων με ίδιους πόρους και τμήμα επενδύσεων διαρθρωτικών ταμείων εδώ και αρκετά χρόνια.

Υπάρχει αποχετευτικό δίκτυο ακαθάρτων στο Ρύσιο, Ταγαράδες και Ραιδεστό όπου καταλήγουν στο Βιολογικό της Θέρμης.

Επίσης υπάρχει αποχετευτικό στη Θέρμη και Τριάδι αλλά καταλήγουν στο Βιολογικό Θεσσαλονίκης της ΕΥΑΘ. Όσον αφορά την επέκταση της Θέρμης γίνεται τώρα μελέτη από την Τεχνική Υπηρεσία για την αποχέτευση ακαθάρτων της περιοχής.

Υπάρχουν σε όλη την ενότητα δίκτυα ομβρίων, όχι πλήρη, ενώ εξελίσσονται αντιπλημμυρικά έργα και εκπονούνται και αντίστοιχες μελέτες. Δεν αξιοποιούνται τα όμβρια ύδατα ως δευτερογενείς υδάτινοι πόροι αλλά διατίθενται σε ρέματα προς το Θερμαϊκό.

Δημοτική Ενότητα Μίκρας

Στον πρώην Δήμο Μίκρας δεν υπάρχει παντού αποχετευτικό δίκτυο και ως εκ τούτου η διαχείριση των λυμάτων γίνεται με την κατασκευή βόθρων στις οικίες. Τα κτίρια που βρίσκονται στα εντός σχεδίου οικόπεδα εξυπηρετούνται με την κατασκευή στεγανών βόθρων ενώ στα εκτός σχεδίου οικόπεδα κατασκευάζονται βόθροι με τσιμεντένια δακτυλίδια.

Τον Ιανουάριο του 2007 ξεκίνησε το έργο κατασκευής του κεντρικού δικτύου ακαθάρτων στο Πλαγιάρι καθώς και η κατασκευή του αγωγού που θα οδηγεί τα λύματα στη Μηχανιώνα. Το έργο έχει ολοκληρωθεί και λειτουργεί σήμερα. Δεν έχουν ολοκληρωθεί όμως όλες οι συνδέσεις παρά μόνο ένα ποσοστό της τάξεως του 50%. Το έργο αυτό εντάσσεται στην συνολική στρατηγική διαχείρισης των υγρών αποβλήτων των τουριστικών περιοχών Θεσσαλονίκης (Θερμαϊκού κόλπου), στις οποίες περιλαμβάνονται οι Δήμοι Θερμαϊκού, Μηχανιώνας, Επανομής και Μίκρας.

Την τελευταία διετία είναι σε εξέλιξη η υλοποίηση του αποχετευτικού δικτύου ακαθάρτων Τρίλοφου – Καρδίας και ο σχεδιασμός των αγωγών μεταφοράς των λυμάτων μέχρι το

κεντρικό αντλιοστάσιο του πρώην Δήμου Μίκρας για την διοχέτευσή τους προς την Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων Αγγελοχωρίου, με εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης το καλοκαίρι του 2013.

Η ευρύτερη περιοχή αλλά και οι οικισμοί του πρώην Δήμου Μίκρας δεν διαθέτουν σύστημα δικτύου όμβριων. Η παροχή των ομβρίων γίνεται λόγω της κλίσης του εδάφους προς τα περιμετρικά ρέματα. Η συνεχής ανάπτυξη όμως των οικισμών και η επέκτασή τους προς τα περιμετρικά ρέματα εμποδίζει την απρόσκοπτη απορροή και απομάκρυνση των όμβριων υδάτων με αποτέλεσμα αυτά να μην βρίσκουν τις φυσικές τους διεξόδους και να καθίσταται απειλή για ανθρώπους και περιουσίες. Ήδη έχουν εκπονηθεί μελέτες κατασκευής δικτύων αποχέτευσης όμβριων για το Πλαγιάρι, τον Τρίλοφο, την Καρδία και το Κάτω Σχολάρι.

Δημοτική ενότητα Βασιλικών

Η πλειοψηφία των οικισμών του πρώην Δήμου Βασιλικών δεν διαθέτουν αποχετευτικό δίκτυο αλλά εξυπηρετούνται από σηπτικούς – απορροφητικούς βόθρους, ενώ υπάρχουν και οικισμοί, όπως η Σουρωτή, που διαθέτει μεν αποχετευτικό δίκτυο αλλά δε διαθέτει Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων με αποτέλεσμα τα λύματα να διατίθενται ανεπεξέργαστα στα σημεία που καταλήγουν οι υφιστάμενοι συλλεκτήριοι αγωγοί, στον χείμαρρο Ανθεμούντα, δημιουργώντας έντονα προβλήματα ρύπανσης των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων και απειλή για τη Δημόσια Υγεία.

Τα αστικά λύματα καταλήγουν ανεπεξέργαστα σε ανοιχτά ρέματα με αποτέλεσμα να απειλούνται άμεσα με υποβάθμιση αρκετοί περιβαλλοντικοί πόροι. Επισημαίνεται ότι η επιφανειακή απορροή του Ανθεμούντα καταλήγει στον Ανατολικό Θερμαϊκό κόλπο, υποβαθμίζοντας τα νερά κολύμβησης και το γενικότερο οικοσύστημα. Ο Θερμαϊκός σημειώνουμε ότι είναι χαρακτηρισμένος ευαίσθητος αποδέκτης.

Συμπερασματικά, κλείνοντας αυτή τη παράγραφο διαχείρισης των λυμάτων, καταλήγουμε ότι η ανάγκη αντιμετώπισης του θέματος των υγρών αποβλήτων και της προστασίας και διαχείρισης των υδάτινων πόρων σε επίπεδο λεκάνης μας υποχρεώνουν να αντιμετωπίσουμε και να προωθήσουμε τις υποδομές ακαθάρτων σε όλη την έκταση του νέου Δήμου Θέρμης, λαμβάνοντας υπόψη πλέον το σχέδιο Καλλικράτης καθώς και την έντονη αστικοποίηση που λαμβάνει χώρα στη περιοχή.

2.3.2.3 Υποδομές Άρδευσης– Έγχειρες Βελτιώσεις

Στη περιοχή του Δήμου Θέρμης δεν υπάρχει σήμερα κανένα οργανωμένο αρδευτικό δίκτυο μεγάλης κλίμακας. Αντί αυτού υπάρχουν γεωτρήσεις οι οποίες εξυπηρετούν κάποιες υποτυπώδους μορφής αρδευτικά δίκτυα. Τα υποτυπώδη αυτά δίκτυα δεν διαθέτουν τα χαρακτηριστικά των αρδευτικών δικτύων, δεν είναι οργανωμένα ούτε διαχειρίζονται από κάποια κεντρική αρχή.

Αποτύπωση των αρδευτικών δικτύων των Δ.Ε. Θέρμης και Βασιλικών έγινε από την ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ Α.Ε. το 2001 στο πλαίσιο εκπόνησης της «Μελέτης κατασκευής και ενιαίας διαχείρισης αρδευτικών δικτύων λεκάνης Ανθεμούντα».

Δημοτική ενότητα Θέρμης

Υπάρχει ένα φράγμα που δεν χρησιμοποιείται για άρδευση μέχρι σήμερα παρά μόνο για αξιοποίηση των υδάτινων πόρων. Αντίστοιχα υπάρχει και στο Τριάδι όπου υπάρχει πρόβλεψη για εκμετάλλευσή του ώστε να το νερό να επεξεργαστεί για χρήση σε πόσιμο νερό.

Επίσης στη Θέρμη, Τριάδι, Ρύσιο και Ραιδεστό υπάρχουν αποστραγγιστικά κανάλια αλλά σε μερικές περιπτώσεις, εξαιτίας των τριών ποταμών της Ραιδεστού που δεν έχουν τελικό αποδέκτη, πλημμυρίζουν τα χωράφια Ραιδεστού, Τριαδίου και Ταγαράδων.

Δημοτική ενότητα Μίκρας

Σύμφωνα με στοιχεία που δόθηκαν από τους υδρονομείς, χωρίς αυτά να έχουν διασταυρωθεί, στις Δημοτικές Κοινότητες Τριλόφου και Πλαγιαρίου υπάρχει αρδευτικό δίκτυο και από μία γεώτρηση ενώ στο Κάτω Σχολάρι υπάρχει αρδευτικό δίκτυο μήκους 60.000 μ. και έξι (6) γεωτρήσεις, δύο (2) φράγματα που συλλέγουν τα νερά της βροχής, μικρές ποσότητες ομβρίων του οικισμού και με το νερό αυτό ποτίζεται το γήπεδο και μικρές εκτάσεις χωραφιών.

Δημοτική ενότητα Βασιλικών

Είναι σαφές ότι σε όλη την περιοχή υπάρχει έλλειψη οργανωμένων εγχειοβελτιωτικών έργων. Η έλλειψη αυτή αφορά το σύνολο των έργων που σχετίζονται με την άρδευση των καλλιεργειών και συνοψίζονται στα κάτωθι:

- Συλλογή – αποθήκευση νερού. Πρέπει να κατασκευαστούν έργα που να αποθηκεύουν επιφανειακό νερό για άρδευση, όπως φράγματα και λιμνοδεξαμενές.
- Διάθεση – κατανάλωση του νερού. Πρέπει να γίνει ένα συλλογικό αρδευτικό δίκτυο κατά προτεραιότητα στην Κοινότητα Βασιλικών προς αποφυγή φαινομένων υπέρμετρης κατανάλωσης του νερού.
- Αποστράγγιση – Απορροή. Η έλλειψη αποστραγγιστικών δικτύων αφήνει ανεκμετάλλευτο το επιφανειακό νερό που καταλήγει στο φυσικό του αποδέκτη

Στα παραπάνω έρχεται να προστεθεί και η αντικατάσταση υδροβόρων καλλιεργειών σε άνυδρες περιοχές με είδη προσαρμοσμένα στις περιβαλλοντικές συνθήκες της κάθε περιοχής.

2.3.2.4 Διαχείριση Απορριμμάτων

Τα θέματα διαχείρισης απορριμμάτων αποτελούν κρίσιμο και σημαντικό αναπτυξιακό και περιβαλλοντικό θέμα για το Νομό Θεσσαλονίκης.

Ο Δήμος Θέρμης διαχειρίζεται τα απορρίμματα με την καθημερινή περισυλλογή αυτών με δικά του απορριματοφόρα και μεταφορά τους στη χωματερή της Μαυροράχης.

Ο στόλος των απορριματοφόρων του Δήμου θεωρείται επαρκής για να καλύψει τις ανάγκες του Δήμου. Υπάρχουν συνολικά 11 απορριματοφόρα εκ των οποίων το ένα είναι ειδικό για την αποκομιδή απορριμμάτων από υπόγειους κάδους. Στο σύνολο του Δήμου έχουν τοποθετηθεί συνολικά 64 υπόγειοι κάδοι οι οποίοι μοιράζονται ως εξής: 26 στη Θέρμη, 28 στο Τριάδι και 10 στον Τρίλοφο.

Η συλλογή των απορριμμάτων γίνεται καθημερινά σε όλο το Δήμο ενώ το Σάββατο γίνεται με μία βάρδια στα κεντρικά σημεία των Δημοτικών Ενοτήτων Μίκρας και Βασιλικών και δύο βάρδιες στη Δημοτική Ενότητα Θέρμης.

2.3.2.5 Ανακύκλωση – Κομποστοποίηση

Ο Δήμος Θέρμης υλοποιεί ένα φιλόδοξο (το μεγαλύτερο στην Ελλάδα) πρόγραμμα **οικιακής κομποστοποίησης** για το οποίο φρόντισε να εξασφαλίσει ικανό αριθμό ειδικών κάδων (1.100) για την κάλυψη των αναγκών μεγάλου αριθμού κατοίκων. Σκοπός του προγράμματος είναι η παραγωγή φυσικού λιπάσματος για τον κήπο και τα μπαλκόνια με την χρήση ενός απλού κάδου κομποστοποίησης και την συγκέντρωση σε αυτόν των οργανικών οικιακών αποβλήτων (φρούτα, λαχανικά, φύλλα, κλαδέματα, κλπ) που παράγουμε στο σπίτι μας με στόχο την ευαισθητοποίηση των πολιτών στην ορθολογική διαχείριση των απορριμμάτων, την εξοικονόμηση πόρων και τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής.

Το 2011 ο Δήμος προχώρησε στην υπογραφή νέας προγραμματικής σύμβασης με το ΑΠΘ με σκοπό την «**Επέκταση της Ανακύκλωσης Φυτικών Υλικών στο σπίτι & οργάνωση Δημοτικού Λαχανόκηπου στο Δήμο Θέρμης**» και αφορά:

. Την επέκταση του προγράμματος της Ανακύκλωσης φυτικών υλικών στο σπίτι (κομποστοποίηση στην πηγή) και στις νέες Δημοτικές Ενότητες που προέκυψαν από την μεταρρύθμιση του Καλλικράτη,

. Την οργάνωση του πρώτου Δημοτικού Λαχανόκηπου στην Ελλάδα για ενδιαφερόμενους δημότες του Δήμου Θέρμης. Σκοπός της προγραμματικής σύμβασης είναι η παροχή τεχνικής υποστήριξης, με τη μορφή εκπαιδευτικού έργου, στους πολίτες και τα στελέχη του Δήμου για την προώθηση της ανακύκλωσης των φυτικών απορριμμάτων (κομποστοποίηση) στο σπίτι στο Δήμο Θέρμης καθώς και για το σχεδιασμό και την υλοποίηση του πρώτου Δημοτικού Λαχανόκηπου στη χώρα μας.

Ο «Καλλικρατικός» Δήμος Θέρμης υλοποιεί το **Πρόγραμμα Ανακύκλωσης Ανατολικής Θεσσαλονίκης**. Το πρόγραμμα ανακύκλωσης της Ανατολικής Θεσσαλονίκης εξυπηρετεί πλέον τους 4 Καλλικρατικούς Δήμους (Θέρμης, Καλαμαριάς, Πυλαίας- Χορτιάτη, Θερμαϊκού). Αποτελεί συνεργασία των Δήμων με το αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (Σ.Σ.Ε.Δ.) υλικών συσκευασίας την Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης – Ανακύκλωσης Α.Ε. (Ε.Ε.Α.Α. Α.Ε.) με βάσει τις προβλέψεις του Νομαρχιακού Πλαισίου Σχεδιασμού, του Περιφερειακού Σχεδιασμού Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΠΕΣΣΔΑ) και του Ν. 2939/2001.

Τα διαλεγόμενα υλικά περιλαμβάνουν τις εξής κατηγορίες: χαρτοκιβώτια, ανάμεικτο χαρτί, λευκό χαρτί, χάρτινη συσκευασία υγρών, ΡΕΤ φιάλες, ΡΕ φιάλες, ΡVС φιάλες, ανάμεικτα υλικά συσκευασίας (ΡΡ και ΡS), ΡΕ φιλμ, συσκευασίες αλουμινίου, συσκευασίες σιδήρου και γυάλινες συσκευασίες.

2.4 Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός & Αθλητισμός

2.4.1 Υγεία – Πρόνοια

Στα διοικητικά όρια του Δήμου Θέρμης λειτουργεί το Κέντρο Υγείας Θέρμης με τις ειδικότητες Παθολόγου, Γενικού Ιατρού, Παιδιάτρου, Μικροβιολόγου, Ακτινολόγου.

Το ΚΥ Θέρμης ανήκει στη Διοικητική Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, στην 4η Υγειονομική Περιφέρεια Μακεδονίας-Θράκης και είναι εγκαταστημένο παραπλεύρως της αερογέφυρας Θέρμης, εξυπηρετεί δε τις Δημοτικές ενότητες Θέρμης και Βασιλικών ενώ η Δημοτική Ενότητα Μίκρας εξυπηρετείται όσον αφορά τη Δημ. Κοινότητα Πλαγιαρίου από το ΚΥ Μηχανιώνας.

Σε όλες τις Δημοτικές και Τοπικές Κοινότητες του Δήμου Θέρμης λειτουργούν Αγροτικά Ιατρεία.

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται το σύνολο των κοινωνικών δομών του Δήμου Θέρμης:

Πίνακας Υποδομών Κοινωνικής Πρόνοιας

Όνομασία	Τοποθεσία	Δυναμικότητα	
		Βρέφη	Νήπια
«ΝΟΤΕΣ ΣΤΟΡΓΗΣ»	ΠΛΑΓΙΑΡΙ	63	56
«ΓΛΥΚΙΕΣ ΜΕΛΩΔΙΕΣ»	ΚΑΡΔΙΑ	-	31
«ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΠΑΙΔΙΚΟΣ	ΘΕΡΜΗ	-	107

ΣΧΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΔΗΜΟΥ ΘΕΡΜΗΣ 2011 – 2014 (σύνοψη)

Όνομασία	Τοποθεσία	Δυναμικότητα	
		Βρέφη	Νήπια
ΣΤΑΘΜΟΣ ΘΕΡΜΗΣ»			
«ΜΕΛΙΣΣΟΠΟΥΛΑ»	ΘΕΡΜΗ	81	119
«ΕΛΑΦΑΚΙΑ»	ΝΕΟ ΡΥΣΙΟ	110	135
«ΦΩΛΙΤΣΑ»	ΝΕΑ ΡΑΙΔΕΣΤΟΣ	-	34
ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ	ΒΑΣΙΛΙΚΑ	-	78

Στις ανωτέρω δομές προστίθενται και οι δομές ΚΔΑΠ όπως αποτυπώνονται στο παρακάτω πίνακα:

A/A	ΔΟΜΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΣΠΑ 2012-2013	ΠΑΙΔΙΑ ΕΚΤΟΣ ΕΣΠΑ 2012-2013	ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΟΜΗΣ 13 02 2013
1	ΚΔΑΠ ΜΕΑ "ΑΓΚΑΛΙΑ-ΖΩ"	9 (Πρωινή Ζώνη)	2	11
		17 (Απογευματινή Ζώνη)	2	19
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΙΔΙΩΝ ΔΟΜΗΣ		26	4	30
2	ΚΔΑΠ ΚΑΡΔΙΑΣ	30 (Πρωινή Ζώνη)	15	45
		29 (Απογευματινή Ζώνη)	18	47
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΙΔΙΩΝ ΔΟΜΗΣ		59	33	92
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΔΑΠ/ΚΔΑΠ ΜΕΑ		85	37	122
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΙΔΙΩΝ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ		533	282	815
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΙΔΙΩΝ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΔΟΜΩΝ		618	319	937

Στα πλαίσια της κοινωνικής Πρόνοιας και σύμφωνα με το Πρόγραμμα Καλλικράτης δημιουργήθηκε ένα Νομικό Πρόσωπο στο Δήμο Θέρμης, στο οποίο ανήκουν όλα τα Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων.

Στο πλαίσιο της δράσης «ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΜΕΣΩ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤ'ΟΙΚΟΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΕ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΑ ΜΕΛΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΑΝΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΑ ΕΠΑΠΕΙΛΟΥΜΕΝΩΝ ΜΕ ΑΝΕΡΓΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΩΦΕΛΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ», υπεβλήθησαν αιτήσεις ανέργων ωφελούμενων για την εξυπηρέτηση 240 εξυπηρετούμενων ηλικιωμένων ατόμων ή ατόμων ΑΜΕΑ που χρήζουν κατ'οίκον βοήθεια, στην Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης & Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ) για την περίοδο 2011-2012. Το πρόγραμμα λειτουργεί με 17 άτομα προσωπικό (15 άτομα με Συμβάσεις Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου που παρατείνονται για όσο διαρκεί το Πρόγραμμα & 2 άτομα με Συμβάσεις Αορίστου χρόνου) των βασικών ειδικοτήτων Κοινωνικής Λειτουργού, Νοσηλεύτριας, Οικιακής Βοηθού.

Στο Δήμο Θέρμης λειτουργεί και το γραφείο ενημέρωσης ανέργων. Το Γραφείο Ενημέρωσης Ανέργων αποτελεί μια κοινωνική δομή του Δήμου Θέρμης με στόχο την ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικής κοινωνίας και την κάλυψη των αναγκών των κατοίκων του Δήμου σε θέματα εύρεσης εργασίας. Ξεκίνησε την λειτουργία του το Φεβρουάριο του 2001. Κατά τη λειτουργία του, έχουν ζητήσει τις υπηρεσίες του πάνω από 2500 άνεργοι από τους οποίους τουλάχιστον οι 1300 έχουν βρει εργασία και περισσότερες από 1350 επιχειρήσεις εξυπηρετήθηκαν από αυτό.

Πάρκο κυκλοφοριακής Αγωγής

Το πάρκο κυκλοφοριακής αγωγής κατασκευάστηκε από το Δήμο Θέρμης με επιχορήγηση του Υπουργείου Μεταφορών το 2002, σε χώρο στη Νότια είσοδο της Θέρμης.

Με μέσο τα ποδήλατα και τα παιδικά αυτοκίνητα του Πάρκου και με τη βοήθεια του εκπαιδευόμενου προσωπικού, τα παιδιά μιλούν στην κυκλοφοριακή αγωγή, την οδική ασφάλεια και τον εθελοντισμό.

Το Κοινωνικό Παντοπωλείο είναι μία δοκιμασμένη εμπειρία και λειτουργεί σε πολλές πόλεις της Ελλάδας. Παρέχει είδη παντοπωλείου, ρουχισμού, οικιακού εξοπλισμού, απορρυπαντικά, παιχνίδια, κατεψυγμένα προϊόντα, κλπ., δωρεάν σε οικογένειες που αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα. Τα προϊόντα προέρχονται κυρίως από δωρεές καταστημάτων σε συνεργασία με τους προμηθευτές τους, ενώ παράλληλα προβλέπεται και η συνεισφορά πολιτών. Τα διατιθέμενα προϊόντα είναι άριστης ποιότητας και τηρούνται όλες οι προδιαγραφές ασφαλείας που προβλέπει η νομοθεσία.

Σκοπός του Κοινωνικού Παντοπωλείου είναι η προσωρινή κάλυψη των αναγκών επιβίωσης των απόρων οικογενειών, ώστε, σε συνδυασμό με ένα συνολικό πρόγραμμα που μπορεί να καταρτιστεί για κάθε οικογένεια, να είναι σε θέση σύντομα να στηρίζονται αποκλειστικά στις δικές τους δυνάμεις.

Σήμερα από το Κοινωνικό Παντοπωλείο εξυπηρετούνται πάνω από 300 οικογένειες, ενώ εξετάζονται συνέχεια νέες αιτήσεις ατόμων που ζητούν τη συνδρομή της συγκεκριμένης υπηρεσίας.

2.4.2 Εκπαίδευση

Συνολικά λειτουργούν 32 Νηπιαγωγεία, 18 Δημοτικά Σχολεία, 7 Γυμνάσια και 6 Λύκεια στον Δήμο Θέρμης.

Το σύνολο των μαθητών που φοιτούν σε αυτά είναι αντίστοιχα, 1.275 μαθητές Νηπιαγωγείου, 3.984 μαθητές Δημοτικού Σχολείου, 1.951 μαθητές Γυμνασίου και 1.752 μαθητές Λυκείου. Εύκολα διαπιστώνεται ότι η πρωτοβάθμια εκπαίδευση καλύπτεται με τις

αντίστοιχες σχολικές μονάδες σε κάθε κοινότητα, ενώ η δευτεροβάθμια εκπαίδευση έχει ως επί το πλείστον κτίρια στις έδρες των πρώην Δήμων, με εξαίρεση την Δημοτική Ενότητα Μίκρας που έχει Γυμνάσιο και στην Τοπική Κοινότητα της Καρδίας εκτός των δύο που διαθέτει στον Τρίλοφο.

2.4.3 Πολιτισμός

2.4.3.1 Αρχαιολογικοί χώροι

ΘΕΣΗ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
Θέρμη – επίπεδος οικισμός	Νεολιθικός οικισμός της μέσης και της ύστερης νεολιθικής εποχής έκτασης 80 στρεμμάτων. Βορειοανατολικά του σύγχρονου οικισμού εντοπίστηκαν τρεις φάσεις και οικοδομικά κατάλοιπα της νεώτερης νεολιθικής (πηλόστρωτα δάπεδα με πασσαλότρυπες, λιθόστρωτο δάπεδο με εστία και τροφοπαρασκευαστικές κατασκευές). Ο νεολιθικός οικισμός χρησιμοποιήθηκατον 4ο αι. για την εναπόθεση σποραδικών ταφών.
Θέρμη, τούμπα	Οικισμός δίπλα σε ρέμα βορειοανατολικά του χωριού. Κατοικήθηκε τουλάχιστον από την πρώιμη εποχή του χαλκού μέχρι και την πρώιμη εποχή του σιδήρου. Ύψος 16,5 μ.
Θέρμη, τράπεζα	Οικισμός της πρώιμης εποχής του σιδήρου μέχρι και στα πρώιμα ελληνοιστικά χρόνια. Σε φυσικό ύψωμα-τράπεζα 500 μ. ΝΑ της τούμπας. Έχει εντοπιστεί και το νεκροταφείο του οικισμού δυτικά και νότια της τράπεζας. Στον οικισμό της Θέρμης σε οικόπεδα που έχουν ανασκαφεί αποκαλύφθηκαν περισσότεροι από 5000 τάφοι της εποχής του σιδήρου, των αρχαίων κλασικών, πρώιμων ελληνοιστικών αλλά και μεταβυζαντινών και νεώτερων χρόνων. Ένα χλμ. νοτιοανατολικά, κατά τη διάρκεια εργασιών στο στρατιωτικό αεροδρόμιο του Σέδες εντοπίστηκαν δύο σημαντικοί μονοθάλαμοι τάφοι [τούμπα του υδατόπυργου], Ο ένας με πλούσια ευρήματα της πρώιμης Ελληνοιστικής εποχής.
Θέρμη, Ι. Ναός Αγίου Νικολάου	Τρίκλιτη βασιλική του 1851, αξιόλογο παράδειγμα λαϊκής εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής. Κτίσθηκε σε θέση παλιότερης εκκλησίας που πιθανόν να καταστράφηκε στην επανάσταση του 1821. Παλαιοχριστιανικά κιονόκρανα χρησιμοποιήθηκαν ως βάσεις των κιόνων στο εσωτερικό. Οι εικόνες που πλαισιώνουν την Ωραία Πύλη είναι πιθανόν έργο της συντεχνίας του ζωγράφου Δημητρίου Χατζησταμάτη που την εικοσαετία 1850-1870 εικονογράφησε πολλές εκκλησίες στην Μακεδονία. Νεώτερες προσθήκες το κωδωνοστάσιο και ο προθάλαμος.
Θέρμη, Μιναρές	Πλινθόκτιστος μιναρές ερειπωμένου τζαμιού του τέλους της τουρκοκρατίας.
Θέρμη, Λουτρό Σέδες	Μονόχωρο οκταγωνικό λουτρό με κυκλική δεξαμενή της ύστερης τουρκοκρατίας πάνω στη

ΘΕΣΗ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
	Θειούχα πηγή. Ημισφαιρικός θόλος με δώδεκα κυκλικούς φεγγίτες και αραβουργήματα στο κονίαμα. Στηρίζεται σε οκτώ κίονες. Νεώτερη προσθήκη τα 21 δωμάτια με τους λουτήρες.
Θέρμη, Αγωγός παροχής νερού από τον Χορτιάτη	Μεγάλο τεχνικό έργο των παλαιοχριστιανικών χρόνων με το οποίο υδροδοτήθηκε η Θέρμη [βυζ. Σέδες], η Νέα Ραιδεστός (όπου εντοπίστηκε επίσης τμήμα του αγωγού) και άλλοι πιθανόν ανατολικοί οικισμοί καθώς και ο ανατολικός τομέας της Θεσσαλονίκης.
Νέα Ραιδεστός – τούμπα	Οικισμός της νεότερης νεολιθικής και της εποχής του χαλκού ανεξερεύνητος, 1 χλμ. νότια της Νέας Ραιδεστού.
Νέο Ρύσιο – Γκόνα, Οικισμός	Οικισμός-τούμπα της πρώιμης, μέσης και ύστερης εποχής του χαλκού, επί τραπέζης μεταγενέστερων χρόνων, αμέσως δεξιά του δρόμου που οδηγεί στο αεροδρόμιο Μακεδονία της Μίκρας. Η τούμπα έχει ύψος περίπου 5 μ. αλλά οι επιχώσεις της φτάνουν τα 16 μ. Έχει διατυπωθεί η υπόθεση ότι ο παλιότερος οικισμός ήταν λιμναίος επειδή κατά την διάρκεια της ανασκαφής βρέθηκαν ξύλινοι πάσσαλοι που υποβαστούν λίθινο τοίχο. Η τράπεζα φαίνεται ότι κατοικήθηκε στην πρώιμη εποχή του σιδήρου, στα ρωμαϊκά και τα βυζαντινά χρόνια.
Νέο Ρύσιο – τράπεζα	Οικισμός της πρώιμης εποχής του σιδήρου και των ιστορικών χρόνων ανεξερεύνητος, αμέσως νότια του Νέου Ρυσίου.
Νέο Ρύσιο – Λιβαδάκι	Οικισμός της εποχής του χαλκού βορειοδυτικά του Νέου Ρυσίου, 2 χμ. από τη θάλασσα. Ύψος επιχώσεων 15 μ.
Αγία Παρασκευή – Τούμπα Αγγελάκη	Οικισμός αρχαϊκών και κλασσικών χρόνων
Βασιλικά – Αγία Παρασκευή – Μεγάλη Τούμπα ή Τούμπα Λουτρών Θέρμης	Οικισμός εποχής του χαλκού
Λακκιά – Τούμπα Λακκιάς	Οικισμός αρχαϊκών και κλασσικών χρόνων
Βασιλικά – Αγία Παρασκευή- Κυπαρίσσι ή Τσιφλίκια -Τούμπα Α.Παρασκευής	Οικισμός νεολιθικών χρόνων και εποχής του χαλκού
Βασιλικά- θέση Φράγμα ή Λιχριδιά χωράφια	Οικισμός αρχαϊκών και κλασσικών χρόνων
Βασιλικά – τούμπα Μεταμόρφωσης	Οικισμός εποχής του χαλκού
Σουρωτή – Λόφοι Σουρωτής	Οικισμός σε λόφους εποχής του σιδήρου και αρχαϊκών, κλασσικών και ελληνοιστικών χρόνων.
Λιβάδι- Τούμπα Λειβαδίου ή Σούγκλα	Οικισμός εποχής του σιδήρου
Λιβάδι – Θέση 'Λιβάδια' ή 'Καμίνι' Λειβαδίου	Οικισμός και εργαστήρια μεταλλοτεχνίας, αρχαϊκών και κλασσικών χρόνων.
Μονοπήγαδο- Λόφος Αγίου Γεωργίου,	Οικισμός εποχής του χαλκού – σιδήρου και

ΘΕΣΗ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
μεταξύ Αγ. Αντωνίου και Μονοπήγαδου	ιστορικών χρόνων.
Μονοπήγαδο	Μακεδονικός Τάφος
Αγία Παρασκευή στη θέση Μικρή Τούμπα	Μακεδονικός Τάφος
Αγία Παρασκευή, θέση «Αγίασμα»	Οικισμός ιστορικών χρόνων σε δύο Τράπεζες

2.4.3.2 Βυζαντινά μνημεία

Στη Δημοτική Κοινότητα Βασιλικών υπάρχουν:

- Κεραμοσκεπής τάφος των παλαιοχρηστιανικών χρόνων. Βρίσκεται περί τα 200μ. νότια του σύγχρονου κοιμητηρίου του χωριού
- Μεταβυζαντινός πύργος στη θέση «Πισιόνα»
- Μετα βυζαντινός Ναός Αγ. Γεωργίου
- Οθωμανικό λουτρό
- Αρχαιότητες βυζαντινής περιόδου στο αγρ. 127 αγροκτήματος βασιλικών, περιοχής Βασιλικών –Λακιάς.

Στη Τοπική Κοινότητα Περιστεράς υπάρχουν:

- Οστεοφυλάκιο, κτίσμα βυζαντινών χρόνων, πλησίον του Ναού του Αγ. Ανδρέα
- Μονή Αγ. Ανδρέα Περιστερών 9^{ου} αιώνα
- Βυζαντινό ορυχείο στη θέση «Ασημόμηλος» στο ρέμα της Περιστεράς
- Δύο νερόμυλοι (Ακαι Β) εκτός ρέματος , εντός οικισμού
- Κρήνη, στο δρόμο προς Λιβάδι

Στη Τοπική Κοινότητα Λιβαδίου υπάρχουν:

- Μεταβυζαντινός Ναός Αγίου Αθανασίου, έξω από το χωριό Λιβάδι

Στη Δημοτική Κοινότητα Τριλόφου υπάρχουν:

- Ο οικισμός Τούμπα Σαραλικά – τράπεζα μέσης Νεολιθικής εποχής και ιστορικών χρόνων
- Ο οικισμός της Μεσημεριανής Τούμπας είναι οικισμός μέσης και Νεότερης Νεολιθικής εποχής Χαλκού (2800 – 2000 π.Χ.) εποχής σιδήρου και ιστορικών χρόνων.

Στη Δημοτική Κοινότητα Πλαγιαρίου υπάρχουν:

- Ο οικισμός Πλατειά Τούμπα και
- Ο οικισμός Τούμπα Φενέρ

Οι οικισμοί αυτοί είναι προϊστορικών και ιστορικών χρόνων τα δε ευρήματα ανάγονται στην εποχή του χαλκού, του σιδήρου και τους ιστορικούς χρόνους και μαρτυρούν την ύπαρξη οικισμών σε κάθε μία από αυτές.

Στη Δημοτική Κοινότητα Καρδίας υπάρχουν:

- Ο οικισμός «Τραπέζα», Οικισμός – τράπεζα εποχής σιδήρου και ιστορικών χρόνων
- Ο οικισμός - Τούμπα ύστερης εποχής Χαλκού και ιστορικών χρόνων

Στη Δημοτική Κοινότητα Κάτω Σχολαρίου υπάρχουν:

- Οικισμός σε Τούμπα, που είναι οικισμός προϊστορικών χρόνων

- Οικισμός σε τράπεζα, που είναι Οικισμός από την πρώιμη εποχή Σιδήρου μέχρι την Τουρκοκρατία
- Οικισμός σε τράπεζα
- Οικισμός Τούμπα Ταουσάν, οικισμός ύστερης εποχής Χακλού.

2.4.3.3 Πολιτιστικά δεδομένα

Δημοτικό Ωδείο

Το Δημοτικό Ωδείο Θέρμης λειτουργεί στο Πολιτιστικό Κέντρο της Θέρμης. Βραβεύτηκε με τιμητική διάκριση από την Ένωση Ελλήνων Κριτικών Θεάτρου και Μουσικής ως «Πολιτιστικός Οργανισμός της Περιφέρειας».

Τμήματα που λειτουργούν είναι:

- Σχολή Μουσικής προπαιδείας -Σχολή πιάνου -Σχολή Ανωτέρων Θεωρητικών και Σύνθεσης
- Σχολή νυκτών οργάνων – σχολή λαϊκής μουσικής
- Σχολή εγχόρδων -Τμήματα χορωδίας -Σχολή πνευστών -Σχολή μοντέρνας μουσικής
- Σχολή κρουστών -Σχολή μονωδίας και μελοδραματικής
- Σχολή βυζαντινής μουσικής -Σχολή παραδοσιακής μουσικής

Σχολή Χορού

- τμήματα κλασσικού χορού -τμήματα μοντέρνου χορού -τμήματα ρυθμικής γυμναστικής
- τμήματα hip hop - Latin - Αργεντίνικου Tango

Εικαστικά εργαστήρια

- τμήματα ζωγραφικής – τμήματα κεραμικής & γλυπτικής - τμήματα αγιογραφίας
- τμήματα διακόσμησης -τμήματα κοσμημάτων -τμήματα βιτρό και ψηφιδωτού
- τμήμα ξυλογλυπτικής

Σχολή Θεάτρου

Το τμήμα θεάτρου λειτουργεί από το 1985. Μέχρι σήμερα έχει ασχοληθεί με 45 περίπου έργα Ελλήνων και ξένων συγγραφέων με αντίστοιχες παραστάσεις σε Ελλάδα και Εξωτερικό. Από το 2008 λειτουργεί το Θεατρικό εργαστήριο με μαθήματα θεάτρου που απευθύνονται σε έμπειρους και άπειρους ηθοποιούς. Το εργαστήριο λειτουργεί με οργανωμένο πρόγραμμα σπουδών και περιλαμβάνει μαθήματα φωνητικής, ορθοφωνίας, υποκριτικής, αυτοσχεδιασμού και κινησιολογίας.

Επιπλέον στη σχολή λειτουργεί τμήμα θεατρικού παιχνιδιού και τμήμα μακιγιάζ.

Δημοτική Βιβλιοθήκη

Η Δημοτική βιβλιοθήκη Θέρμης ξεκίνησε τη λειτουργία της το 1996 σε εθελοντική βάση. Οργανωμένα άρχισε να λειτουργεί το 2000. Σήμερα ο αριθμός βιβλίων ξεπερνά τις 14.000. Οργανωμένες βιβλιοθήκες λειτουργούν στο Πολιτιστικό κέντρο της Ν. Ραιδεστού (2.600 βιβλία) καθώς και στο Κέντρο πολιτισμού Ν. Ρυσίου (4.800 βιβλία). Στο Κέντρο Πολιτισμού των Ταγαράδων υπάρχει ένας αριθμός βιβλίων (περί τα 1.800) αλλά λόγω έλλειψης βιβλιοθηκονόμου η οργάνωση είναι ελλιπής. Ο πολιτιστικός σύλλογος Σουρωπής έχει στην κατοχή του 2.500 βιβλία αλλά δεν λειτουργεί οργανωμένα. Παρόμοια κατάσταση επικρατεί στο Πλαγιάρι (πολιτιστικός σύλλογος Ορφέας) και την Περιστέρα.

Το Β' εξάμηνο του 2012 λειτούργησε η Δημοτική βιβλιοθήκη Βασιλικών με 7.000 τίτλους περίπου, ενώ το 2013 προβλέπεται η έναρξη λειτουργίας Δημοτικής Βιβλιοθήκης στον Τρίλοφο.

Δημοτική Πινακοθήκη

Στο Πολιτιστικό Κέντρο της Θέρμης λειτουργεί από το 2004 η Δημοτική Πινακοθήκη όπου γίνονται κάθε χρόνο περιοδικές εκθέσεις καλλιτεχνών (ζωγραφική, φωτογραφία, γλυπτική, αγιογραφία κλπ), οι οποίες παρουσιάζουν μεγάλη επισκεψιμότητα από μαθητές σχολείων και από πολίτες του Δήμου μας. Επιπλέον φιλοξενούνται εκθέσεις μαθητών των εικαστικών τμημάτων που λειτουργούν σε αυτό (εικαστικά παιδιών – ΑΜΕΑ- κεραμική παιδιών, κόσμημα, βιτρό κλπ).

Θερινός κινηματογράφος

Λειτουργεί στο αίθριο του Πολιτιστικού Κέντρου Θέρμης. Είναι ενταγμένος στο δίκτυο δημοτικών κινηματογράφων. Κάθε καλοκαίρι προβάλλονται 12-14 ταινίες.

Το 2012 λειτούργησε θερινός κινηματογράφος με τη προβολή ταινιών σε όλες τις Κοινότητες του Δήμου.

Μολονότι το χρονικό διάστημα που συστάθηκε η Επιχείρηση είναι μικρό, από τα απολογιστικά στοιχεία που ακολουθούν για τα έτη 2011-2013, διαφαίνεται το έντονο ενδιαφέρον των πολιτών για συμμετοχή τους σε πολιτιστικές δραστηριότητες.

Λαογραφικά δρώμενα

Στην περιοχή του Δήμου Θέρμης με κύρια ευθύνη των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων και των συλλογικών φορέων διοργανώνονται εποχιακά εκδηλώσεις πολιτισμού, στην πλειοψηφία τους με θρησκευτικές και λαογραφικές ρίζες τις οποίες είτε συνδιοργανώνει, είτε υποστηρίζει ο Δήμος Θέρμης και τα νομικά του πρόσωπα. Αριθμητικά αυτές οι εκδηλώσεις ανέρχονται περίπου στις 42 για όλο το Δήμο.

Οι Πολιτιστικοί και Λαογραφικοί Σύλλογοι που δραστηριοποιούνται στην περιοχή είναι 25

2.4.4 Αθλητισμός

Τα βασικά αντικείμενα της δραστηριότητας της Επιχείρησης στον τομέα των αθλητικών δράσεων προγραμματίζεται να είναι :

Προγράμματα Αθλητισμού για όλους και Αθλητικών Ακαδημιών

Η Επιχείρηση στο πλαίσιο της λειτουργίας της υλοποιεί προγράμματα μαζικού και σχολικού αθλητισμού, προγράμματα και ακαδημίες εκμάθησης βασικών δεξιοτήτων αθλημάτων γενικού περιεχομένου (ποδόσφαιρο, μπάσκετ, βόλεϊ, τένις, στίβος, γυμναστική) και ειδικού (κολύμπι σε θαλάσσιο περιβάλλον, σκι), καθώς και προγράμματα δια βίου άθλησης. Τα προγράμματα αυτά συνδυάζονται με τις αθλητικές υποτροφίες, την οργάνωση των camp και διάφορων τουρνουά καθώς και ημερίδες με αθλητικό περιεχόμενο.

Στις δράσεις της εντάσσεται και η πολύπλευρη ενημέρωση των κατοίκων του δήμου σε ζητήματα που αφορούν τον αθλητισμό, όπως διατροφή, άσκηση, φυσική κατάσταση, νέες τάσεις κλπ.

Βασικό χαρακτηριστικό των δράσεων αθλητισμού είναι η αποκεντρωμένη ανάπτυξή τους σε όλους τους οικισμούς και για όλες τις κοινωνικές ομάδες και ηλικίες και η καταπολέμηση του αποκλεισμού όλων των κοινωνικών ομάδων από την άθληση.

Τα προγράμματα είναι δομημένα, και αξιοποιούνται όλες οι διαθέσιμες χρηματοδοτήσεις και προγράμματα.

Κατάσταση αθλητικών εγκαταστάσεων του Δήμου Θέρμης:

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΡΜΗΣ

- Αθλητικό Κέντρο Θέρμης (Κλειστό Γυμναστήριο Θέρμης, Αίθουσες – προπονητήρια πάλης και άρσης βαρών, ανοικτά γήπεδα τένις και ποδοσφαίρου)
- Αθλητικό Κέντρο Ν. Ρυσίου (Κλειστό Γυμναστήριο)
- Γήπεδο ποδοσφαίρου Θέρμης
- Βοηθητικό Γήπεδο ποδοσφαίρου Θέρμης στο γυμνάσιο
- Προπονητήριο 1ο Λύκειο Θέρμης
- Προπονητήριο 4ο Δημοτικό σχολείο Θέρμης
- Βοηθητικό Γήπεδο ποδοσφαίρου Θέρμης στο Φράγμα
- Γήπεδο ποδοσφαίρου Τριαδίου και βοηθητικό γήπεδο με πλαστικό χλοοτάπητα
- Γήπεδο ποδοσφαίρου Ν. Ραιδεστού
- Γήπεδο ποδοσφαίρου με πλαστικό χλοοτάπητα Ν. Ραιδεστού
- Ανοικτό γήπεδο μπάσκετ Ν. Ραιδεστού
- Προπονητικά γήπεδα ποδοσφαίρου Ν. Ραιδεστού
- Αίθουσα πολλαπλών χρήσεων Ν. Ραιδεστού
- Προπονητήριο 1ο Δημοτικό σχολείο Ν. Ραιδεστού
- Αθλητικό συγκρότημα Φιλοθέης Ν. Ραιδεστού (ανοικτά γήπεδα μπάσκετ, τένις, μίνι ποδοσφαίρου).
- Γήπεδο ποδοσφαίρου με πλαστικό χλοοτάπητα Ταγαράδων
- Ανοικτό γήπεδο μπάσκετ Ταγαράδων
- Γήπεδο ποδοσφαίρου Ταγαράδων
- Γήπεδο ποδοσφαίρου Ν. Ρυσίου

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΙΚΡΑΣ

- Γήπεδο ποδοσφαίρου Τριλόφου με δύο βοηθητικά γήπεδα πλαστικού χλοοτάπητα
- Γήπεδο ποδοσφαίρου Σχολαρίου
- Γήπεδο μπάσκετ ανοικτό Σχολάρι
- Γήπεδο ποδοσφαίρου Καρδίας
- Γήπεδο μπάσκετ ανοικτό Καρδία, Άνω Σχολάρι.
- Γήπεδο ποδοσφαίρου Πλαγιαρίου
- Δύο γήπεδα ποδοσφαίρου με πλαστικό χλοοτάπητα Πλαγιαρίου
- Δύο ανοικτά γήπεδα μπάσκετ Πλαγιαρίου
- Προπονητήριο Πλαγιαρίου, Αγελαδόστρατα

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ

- Αθλητικό κέντρο Βασιλικών (κλειστό Γυμναστήριο Στέλιος Πιπινίκας και ανοιχτά γήπεδα)
- Γήπεδο ποδοσφαίρου Βασιλικών
- Γήπεδο ποδοσφαίρου Σουρωτής

- Γήπεδο μπάσκετ ανοικτό Σουρωτή
- Προπονητικά γήπεδα Βοσκίνας Σουρωτής
- Γήπεδο ποδοσφαίρου Αγ. Παρασκευής και βοηθητικό
- Γήπεδο ποδοσφαίρου Αγ. Αντωνίου
- Γήπεδο ποδοσφαίρου Λακκιάς
- Γήπεδο ποδοσφαίρου Μονοπήγαδου
- Γήπεδο ποδοσφαίρου Λιβαδιού

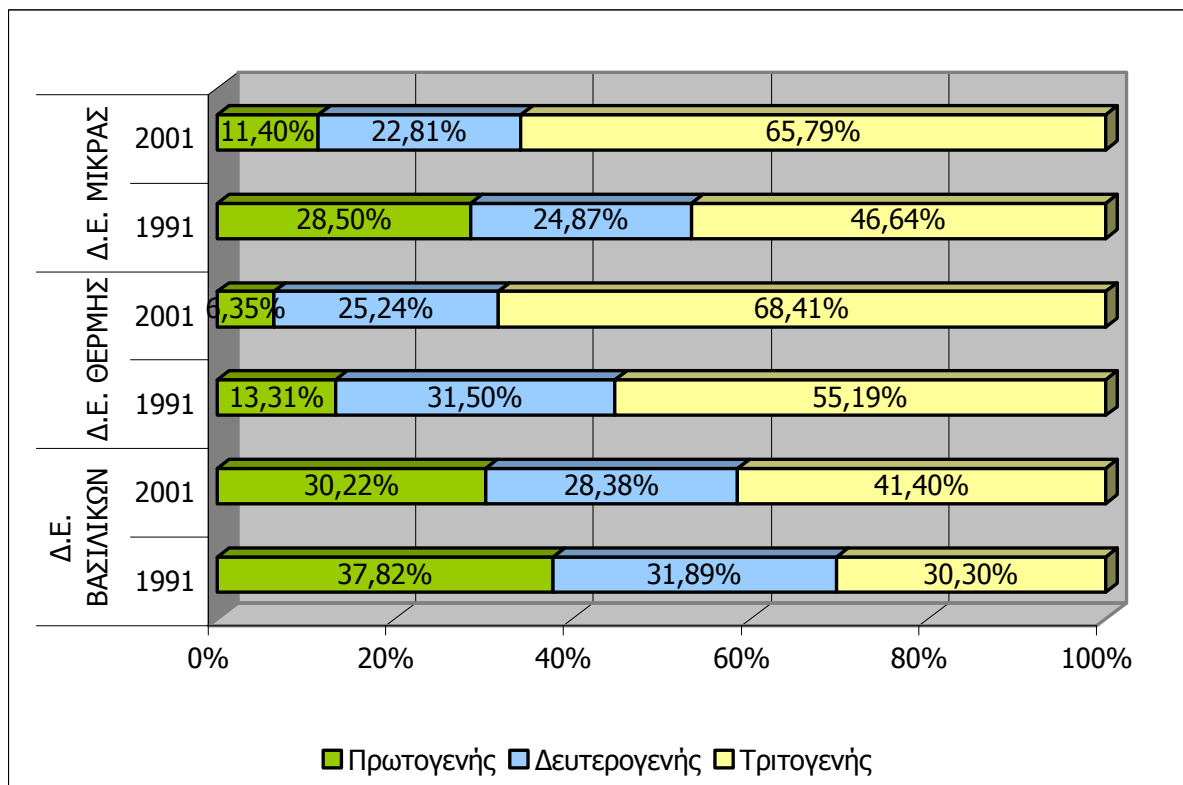
Δραστηριοποιούνται αθλητικοί σύλλογοι σε όλες τις Δημοτικές Ενότητες που συγκεντρωτικά είναι 17 για τη ΔΕ Θέρμης, 8 για τη ΔΕ Μίκρας και 9 για τη ΔΕ Βασιλικών.

2.5 Τοπική οικονομία & απασχόληση

2.5.1 Διάρθρωση απασχόλησης

Είναι χαρακτηριστικό ότι με την πάροδο του χρόνου σε όλες τις Δημοτικές Ενότητες και κατ' επέκταση στο Δήμο Θέρμης, η απασχόληση στον πρωτογενή τομέα υποχωρεί με μεγαλύτερη μείωση στη Δ.Ε. Μίκρας ως αποτέλεσμα της έντονης αστικοποίησης της περιοχής το συγκεκριμένο διάστημα. Αντίθετα η απασχόληση στον τριτογενή τομέα έχει αυξητικές τάσεις, ενώ στο δευτερογενή τομέα το ποσοστό των απασχολούμενων εμφανίζεται να έχει μικρή μείωση για το διάστημα 1991 – 2001.

Διάγραμμα Ποσοστού (%) απασχόλησης ανά τομέα παραγωγής σε επίπεδο Δ.Ε.



2.5.2 Ανεργία

Λόγω μη διαθέσιμων στοιχείων για την ανεργία από την απογραφή του 2011 δεν γίνεται εκτενής αναφορά ούτε σύγκριση με τα αποτελέσματα της απογραφής του 2001.

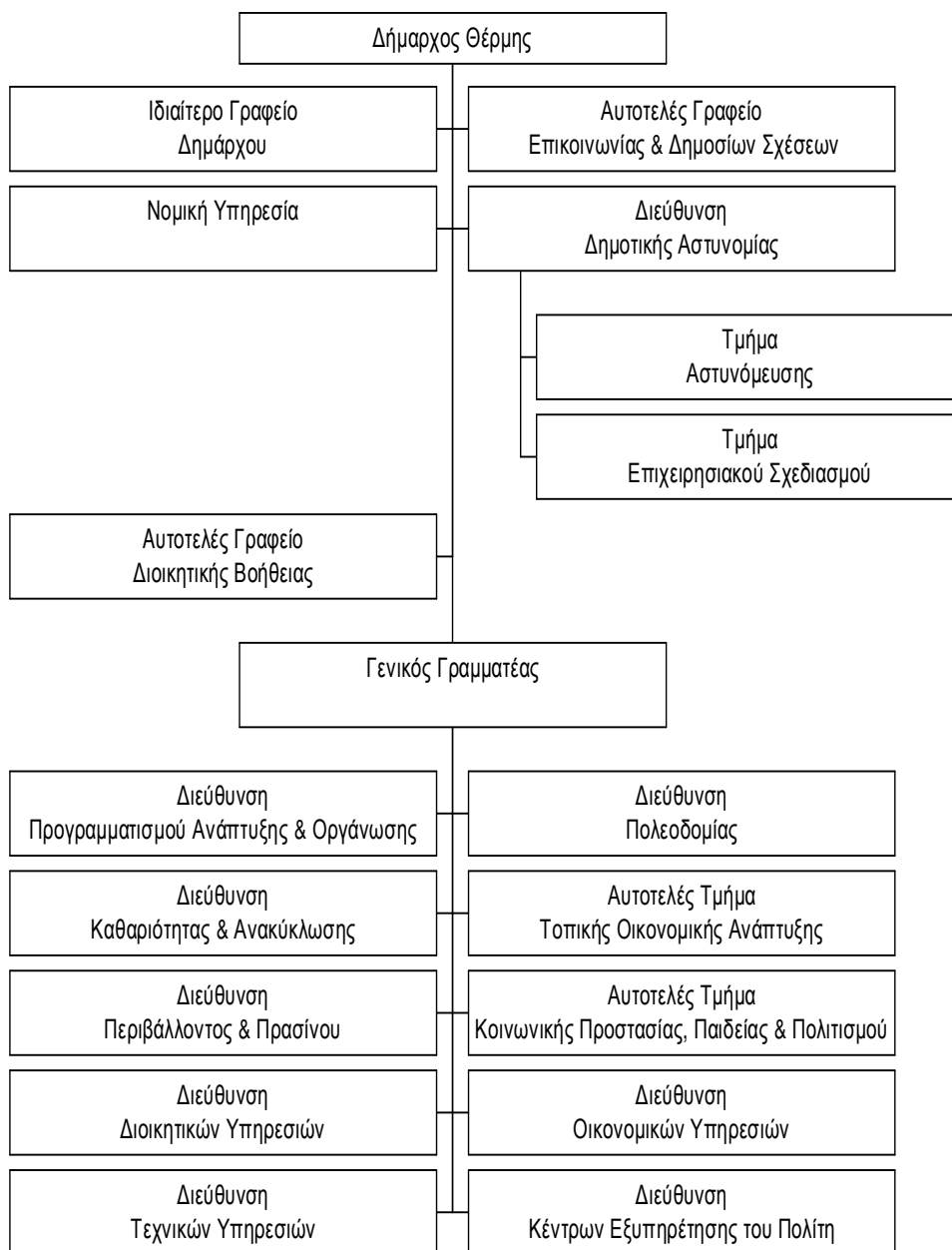
Εντούτοις, στο πλαίσιο της ενημέρωσης του μητρώου ανέργων του Γραφείου Απασχόλησης του Δήμου Θέρμης, επικαιροποιήθηκε το σύνολο των ανέργων οι οποίοι καταγράφηκαν στη βάση δεδομένων του γραφείου κατά τη χρονική περίοδο 2010-2012. Το ενημερωμένο πλέον μητρώο ανέργων του γραφείου απασχόλησης του δήμου Θέρμης περιέχει 884 ενεργά βιογραφικά, από τα οποία 573 είναι βιογραφικά γυναικών και 311 αντρών. Χωρικά οι άνεργοι κατανέμονται κυρίως στη Δ.Ε. Θέρμης (ποσοστό 65 – 70%) και λιγότερο στις άλλες δύο Δημοτικές Ενότητες του Δήμου.

3 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΘΕΡΜΗΣ

3.1 Διάρθρωση υπηρεσιών του Δήμου Θέρμης

Αναλύοντας το εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου Θέρμης, που συντάχθηκε βάσει του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας (ΦΕΚ 2544/Β/7-11-2011, όπως αυτός τροποποιήθηκε με το ΦΕΚ 3135/τ.87Β/30-12-2011), και απεικονίζεται στα σχετικά οργανογράμματα, φαίνεται ότι ο Δήμος Θέρμης έχει εννέα (9) Διευθύνσεις, δύο (2) Αυτοτελή τμήματα και τέσσερα (4) γραφεία άμεσα σχετιζόμενα με τον Δήμαρχο.

Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας Δήμου Θέρμης



3.2 Νομικά πρόσωπα

Στο Δήμο Θέρμης δραστηριοποιούνται και οι κάτωθι επιχειρήσεις και Νομικά Πρόσωπα:

α/α	Όνομασία επιχείρησης	Διεύθυνση/ έδρα	Κατηγορία/ Μορφή
1.	Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης Θέρμης (Δ.Ε.Υ.Α.Θ.)	Μακρυγιάννη 15 ^Α Θέρμη, ΤΚ 570 01	Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
2.	Δημοτική Κοινωφελής επιχείρηση Πολιτισμού, Περιβάλλοντος & Αθλητισμού Θέρμης (Δ.Ε.Π.Π.Α.Θ.)	Καραολή – Δημητρίου & Καπετάν Χάψα, Θέρμη, ΤΚ 570 01	Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
3.	Μονομετοχική Δημοτική Ανώνυμη Εταιρεία Δασικής εκμετάλλευσης και Αξιοποίησης Ακινήτου Περιουσίας	Δημοκρατίας 1, Θέρμη, ΤΚ 570 01	Δημοτική Ανώνυμη Εταιρεία
4.	Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας – Φροντίδας & Προσχολικής Αγωγής Δήμου Θέρμης	Πλατεία Τριλόφου, Τρίλοφος, ΤΚ 575 00	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
5.	Σχολική Επιτροπή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Θέρμης		Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
6.	Σχολική Επιτροπή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Θέρμης		Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου

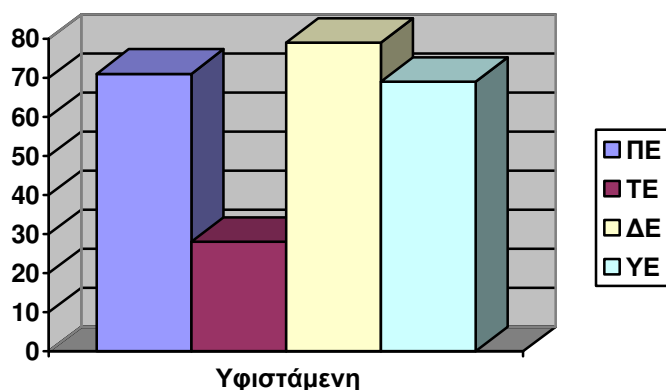
Όλα τα ανωτέρω Νομικά Πρόσωπα προέκυψαν στα πλαίσια του Ν. 3852/7-6-2010, «Πρόγραμμα Καλλικράτης» με τη συγχώνευση των προηγούμενων Νομικών Προσώπων που δραστηριοποιούνταν και στους τρεις πρώην Δήμους.

3.3 Ανθρώπινο δυναμικό

Το συνολικό προσωπικό του Δήμου ανέρχεται σε διακόσιους σαράντα επτά (247) υπαλλήλους. Οι οργανικές θέσεις με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου είναι συνολικά 149 και 98 οι θέσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου

Οι θέσεις του μόνιμου προσωπικού του Δήμου διακρίνονται στις εξής κατηγορίες και αποτυπώνονται στο διάγραμμα που ακολουθεί:

- Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης (ΠΕ)
- Τεχνολογικής εκπαίδευσης (ΤΕ)
- Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΔΕ)
- Υποχρεωτικής εκπαίδευσης (ΥΕ)



Αναλύοντας το παραπάνω Διάγραμμα 3-1 διαπιστώνουμε ότι στο σύνολο του υφιστάμενου προσωπικού του Δήμου Θέρμης το μεγαλύτερο ποσοστό κατέχουν οι υπάλληλοι Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (32,10%), ακολουθούν οι Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (29,22%) και μετά οι Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (27,16%) και τέλος οι Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (11,52%). Με τις προβλεπόμενες θέσεις στον ΟΕΥ η αναλογία αλλάζει σχετικά έχοντας πάλι περισσότερους υπαλλήλους Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και μετά Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης.

Εκτός από το προσωπικό του Δήμου υπάρχει και το προσωπικό που απασχολείται στα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου καθώς και την ανώνυμη εταιρεία, το οποίο καταγράφεται στη συνέχεια.

Πίνακας Προσωπικού των Νομικών Προσώπων και Εταιρειών του Δήμου

Επιχείρηση/ Νομικό Πρόσωπο	Σύνολο Εργαζο μένων	Ι.Δ. Ορισμένου Χρόνου / Συμβάσεις έργου				Ι.Δ. Αορίστου Χρόνου				Μόνιμο προσωπικό
		ΠΕ	ΤΕ	ΔΕ	ΥΕ	ΠΕ	ΤΕ	ΔΕ	ΥΕ	
Δ.Ε.Υ.Α. Θέρμης	43	-	1	14	8	2	1	17	-	
Δ.Ε.Π.Π.Α.Θ.	274	199		9	3	1	5	31	26	
Κέντρα Κοινων. Πρόνοιας –Φροντίδας & Προσχολ. Αγωγής Δ. Θέρμης	133	6	30	31	18	6	7	9	5	ΠΕ 1 ΤΕ 13 ΔΕ 7 ΥΕ -
Ανώνυμη Μονομετοχική Εταιρεία Α.Ε.	2	-	-	-	-	-	-	-	2	-

Υπάρχουν δύο ακόμα Νομικά Πρόσωπα στο Δήμο, η Σχολική Επιτροπή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και η Σχολική Επιτροπή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, τα οποία όμως δεν απασχολούν προσωπικό.

3.4 Υλικοτεχνική υποδομή

Ο εξοπλισμός πληροφορικής του Δήμου Θέρμης είναι σε γενικές γραμμές επαρκής, λαμβάνοντας με δεδομένο το γεγονός ότι όλοι οι υπάλληλοι έχουν Ηλεκτρονικό Υπολογιστή και πρόσβαση στο διαδίκτυο. Παρόλα, αυτά θα πρέπει να εξεταστεί η αναβάθμιση του Πληροφοριακού Εξοπλισμού στην πλειοψηφία των υπηρεσιών λόγω παλαιότητας των μηχανημάτων. Επίσης πρέπει να εξεταστεί η προμήθεια UPS για όλους τους Η/Υ ενώ ένα σημαντικό πρόβλημα αποτελεί το δίκτυο που παρουσιάζει καθημερινά προβλήματα στη χρήση του.

Ο Τεχνικός εξοπλισμός του Δήμου καθώς και των Νομικών Προσώπων είναι ικανοποιητικός.

3.5 Οικονομικά στοιχεία & δημοτική περιουσία

3.5.1 Οικονομικά στοιχεία Δήμου Θέρμης

Στους πίνακες που ακολουθούν αποτυπώνονται τα οικονομικά στοιχεία του Δήμου Θέρμης. Τα στοιχεία που εμφανίζονται σε ότι αφορά τις χρήσεις 2011 και 2012 είναι απολογιστικά εισπράξεων - πληρωμών (μη οριστικοποιημένα) ενώ για τη χρήση 2013 είναι προϋπολογιστικά.

Τα έσοδα παρουσιάζουν σημαντική μείωση το έτος 2012, γεγονός που οφείλεται αφενός στη μείωση των τακτικών εσόδων λόγω της γενικότερης οικονομικής κρίσης στη χώρα μας και αφετέρου στη μείωση του χρηματικού υπολοίπου από τακτικά έσοδα λόγω των αυξημένων αναγκών που προέκυψαν από τη συνένωση των τριών Δήμων (αποζημιώσεις λόγω επέκτασης σχεδίου, κατασχέσεις, κλπ.).

Η πτωτική τάση που εμφανίζεται στα έσοδα από επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες τα έτη 2011 και 2012 αναμένεται να αναστραφεί το 2013 μόνο εφόσον ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό των ΚΑΠ η απογραφή πληθυσμού 2011.

Σε επίπεδο τριετίας τα έξοδα χρήσης παρουσιάζουν μείωση το 2012 (εφαρμογή ενιαίου μισθολογίου, μείωση αντιμισθίας αιρετών, κ.α.) και εμφανίζουν τάσεις σταθεροποίησης βάσει των προϋπολογισθέντων του 2013.

Πίνακας Εσόδων 2011-2013

0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	2011	2012	2013
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	1.867.508,60	780.868,59	943.950,00
02	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ			
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	5.471.704,38	4.450.413,38	4.400.000,00
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ, ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	2.977.522,19	2.591.280,54	2.823.750,00
05	ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	1.132.058,23	786.003,37	795.000,00
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	8.054.088,30	6.213.593,55	9.132.417,00
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	271.122,77	230.888,47	166.000,00
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	19.774.004,47	15.053.047,90	18.261.117,00
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	2011	2012	2013
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0,00	0,00	0,00
12	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	763.100,04	1.186.335,23	1.259.693,00
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	1.355.598,73	2.420.575,88	6.795.878,00
14	ΔΩΡΕΕΣ – ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ – ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	0,00	0,00	0,00
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ – ΠΡΟΣΤΙΜΑ – ΠΑΡΑΒΟΛΑ	593.081,46	389.145,27	388.000,00
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	104.029,94	108.926,25	1.085.700,00
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	2.815.810,17	4.104.982,63	9.529.271,00
2	ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (ΠΟΕ) ΠΟΥ ΘΑ ΒΕΒΑΙΩΘΟΥΝ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	2011	2012	2013
21	ΕΣΟΔΑ Π.Ο.Ε. ΤΑΚΤΙΚΑ	613.119,16	2.285.175,64	2.769.150,00
22	ΕΣΟΔΑ Π.Ο.Ε. ΕΚΤΑΚΤΑ	1.127,05	99.801,83	326.267,00
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (ΠΟΕ)	614.246,21	2.384.977,47	3.095.417,00
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	2011	2012	2013
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	0,00	0,00	0,00
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΟ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΤΑ ΤΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΕΤΗ	2.094.126,36	2.279.437,56	12.273.995,00
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	2.094.126,36	2.279.437,56	12.273.995,00
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	2011	2012	2013

ΣΧΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΔΗΜΟΥ ΘΕΡΜΗΣ 2011 – 2014 (σύνοψη)

41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ	2.335.146,21	2.452.009,89	2.251.000,00
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	131.101,01	96.991,06	63.000,00
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ		2.466.247,22	2.549.000,95	2.314.000,00
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	2011	2012	2013
511	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΑΠΟ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	13.799.224,20	3.406.171,95	1.620.000,00
512	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΑΠΟ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	1.473.121,61	136.000,00	380.000,00
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ 5 ΧΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ		15.272.345,81	3.542.171,95	2.000.000,00
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ		43.036.780,24	29.913.618,46	47.473.800,00

Πίνακας Δαπανών 2011-2013

6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	2011	2012	2013
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	7.083.519,80	5.722.357,57	5.697.630,00
61	Αμοιβές αιρετών και τρίτων	1.298.678,27	1.671.389,44	1.316.080,00
62	Παροχές τρίτων	3.830.777,24	3.452.351,85	3.467.858,00
63	Φόροι και τέλη	135.573,12	81.339,87	96.000,00
64	Λοιπά γενικά έξοδα	593.014,15	155.896,88	402.396,00
65	Πληρωμές για την εξυπηρέτηση δημόσια πίστης	893.854,51	802.500,23	655.000,00
66	Δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων	1.004.907,76	1.195.021,68	2.456.926,00
67	Πληρωμές για μεταβιβάσεις εισοδημάτων σε τρίτους παραχωρήσεις-παροχές - επιχορηγήσεις - επιδοτήσεις - δωρεές	7.426.388,59	5.136.428,07	5.402.250,00
68	Λοιπά έξοδα	376,81	17.560,58	12.500,00
ΣΥΝΟΛΟ Κ.Α. 6 ΕΞΟΔΩΝ ΧΡΗΣΗΣ		22.267.090,25	18.234.846,17	19.506.640,00
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	2011	2012	2013
71	Αγορές κτιρίων, τεχνικών έργων και προμήθειες παγίων	210.947,34	237.292,69	1.402.918,00
73	Έργα	4.307.335,46	4.223.634,49	8.280.360,00
74	Μελέτες, έρευνες, πειραματικές εργασίες και ειδικές δαπάνες	6.159.852,78	1.030.054,62	1.437.044,00
75	Τίτλοι πάγιας επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρήσεις)	16.875,10	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ Κ.Α. 7 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ		10.695.010,68	5.490.981,80	11.120.322,00
8	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ , ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	2011	2012	2013
81	Πληρωμές οφειλών παρελθόντων οικονομικών ετών (ΠΟΕ)	3.789.617,86	1.701.522,25	2.220.262,00
82	Λοιπές Αποδόσεις	2.667.248,42	2.624.615,29	2.529.000,00
83	Επιχορηγούμενες πληρωμές υποχρεώσεων ΠΟΕ			1.045.813,00
85	Προβλέψεις μη εισπραχθέντων εισπρακτέων υπολοίπων βεβαιωθέντων κατά τα παρελθόντα οικονομικά έτη			10.233.475,00
ΣΥΝΟΛΟ Κ.Α. 8 ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ, ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ, ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ		6.456.866,28	4.326.137,54	16.028.550,00
9	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	2011	2012	2013
91	Αποθεματικό			818.288,00
ΣΥΝΟΛΟ Κ.Α. 9 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ		0,00	0,00	818.288,00
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ (6-7-8-9)		39.418.967,21	28.051.965,51	47.473.800,00

3.5.2 Δημοτική περιουσία

Αναλυτική κατάσταση των περιουσιακών στοιχείων του Δήμου (αγροτεμάχια, οικόπεδα, χερσολίβαδα, ρέματα, οδοί, κ.λ.π.) επισυνάπτεται ως ξεχωριστό παράρτημα στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, για τις Δημοτικές Ενότητες Θέρμης και Μίκρας.

Η αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας αποτελεί την καλύτερη δυνατή λύση για εξασφάλιση οικονομικών πόρων που θα οδηγήσουν το Δήμο σε οικονομική αυτοτέλεια όταν και εφόσον οριστικά ολοκληρωθεί η εικόνα της δημοτικής περιουσίας και ταυτόχρονα η θεσμοθέτηση διαχείρισης της ακίνητης δημοτικής περιουσίας στο σύνολό της και όχι σε μέρος αυτής όπως αυτό γίνεται μέχρι σήμερα από τη Μονομετοχική Εταιρεία για το σύνολο των γεωργικών και δασικών εκτάσεων του πρώην Δήμου Θέρμης.

Ο Δήμος Θέρμης διαθέτει ένα αρκετά σημαντικό αριθμό ακινήτων στα οποία μπορεί να στεγάσει τις υπηρεσίες του. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι η Δημοτική ενότητα Βασιλικών δεν είχε κανένα ενοικιαζόμενο κτίριο για στέγαση υπηρεσιών. Η Δημοτική Ενότητα Μίκρας ενοικιάζει μόνο τρία κτίρια, ένα για τη στέγαση του ΚΑΠΗ, ένα για Αγροτικό Ιατρείο στο Πλαγιάρι και ένα για Πολιτιστικό Σύλλογο του Κάτω Σχολαρίου. Όπως είναι αναμενόμενο η Δημοτική Ενότητα Θέρμης έχει τον μεγαλύτερο αριθμό ενοικιαζόμενων κτιρίων, 18 στο σύνολο, λόγω των πολλών υπηρεσιών που έχει να διεκπεραιώσει, όπως ΚΑΠΗ, Δημοτική Αστυνομία, κλπ.

Στο πλαίσιο εφαρμογής του νόμου του Καλλικράτη ο Δήμος κατευθύνεται στην χρήση όλων των ιδιόκτητων κτιρίων με σκοπό την ελαχιστοποίηση των ενοικιαζόμενων χώρων.

4 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η αξιολόγηση της κατάστασης της περιοχής αλλά και του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου Θέρμης θα πραγματοποιηθεί με τη μέθοδο ανάλυσης εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats). Η συγκεκριμένη μέθοδος εντοπίζει και καταγράφει τα εσωτερικά δυνατά (strengths) και αδύνατα (weaknesses) σημεία του εξεταζόμενου «αντικειμένου» (οργανισμός, γεωγραφική περιοχή, κλπ.) και τα συσχετίζει με τις ευκαιρίες (opportunities) και τις απειλές (threats) που προκύπτουν από το εξωτερικό περιβάλλον του. Ο εντοπισμός των δυνατών και των αδυνάτων σημείων, των ευκαιριών και των απειλών αποτελεί βασικό εργαλείο για το στρατηγικό σχεδιασμό ανάπτυξης του «αντικειμένου», καθώς προσδιορίζει κατηγορίες πιθανών στόχων στην:

- Αξιοποίηση των δυνατών σημείων και των ευκαιριών για τη δημιουργία συγκριτικού πλεονεκτήματος.
- Αντιμετώπιση των αδυναμιών και των απειλών (κινδύνων) για την αποφυγή συγκριτικού μειονεκτήματος.

Για την πληρέστερη αξιολόγηση του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου εντοπίστηκαν οι εξής θεματικοί τομείς ανάλυσης:

- Οικιστικό περιβάλλον (χωροταξία - πολεοδομικός σχεδιασμός και οργάνωση, κοινόχρηστοι - δημόσιοι χώροι - πεζόδρομοι)
- Φυσικό περιβάλλον (περιαστικό πράσινο, εξοικονόμηση ενέργειας και αξιοποίηση ΑΠΕ)
- Ύδρευση – Αποχέτευση – Στερεά Απόβλητα
- Μεταφορές – συγκοινωνίες (αστική οδοποιία - οδικοί άξονες - στάθμευση, Τηλεπικοινωνίες, Κυκλοφορία - Μέσα μεταφοράς - Συγκοινωνίες)
- Κοινωνική Πρόνοια (τρίτη ηλικία, προσχολική ηλικία - γονείς, ευπαθείς ομάδες)
- Εκπαίδευση (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια, μεταλυκειακή)
- Αθλητικές δράσεις
- Πολιτιστικές δράσεις
- Δράσεις της κοινωνίας των πολιτών (νεολαία, εθελοντισμός)
- Ανάπτυξη και απασχόληση ανθρώπινων πόρων
- Υποδομές ανάπτυξης επιχειρηματικότητας
- Διοικητική ικανότητα του Δήμου

Μετά την ανάλυση όλων αυτών των θεματικών τομέων εντοπίστηκαν τα κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης αλλά και εσωτερικής ανάπτυξης του Δήμου Θέρμης. Ως κρίσιμα ζητήματα θεωρούνται τα ολιγάριθμα και σημαντικά (στρατηγικής σημασίας) προβλήματα της περιοχής του Δήμου, τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπίσει ο Δήμος κατά την επόμενη περίοδο αξιοποιώντας τις σχετικές Δυνατότητες και Ευκαιρίες, προκειμένου να εκπληρώσει καλύτερα την αποστολή του. Εναλλακτικά, τα κρίσιμα ζητήματα είναι οι σημαντικές δυνατότητες και ευκαιρίες που θα πρέπει να αξιοποιήσει ο Δήμος κατά την επόμενη περίοδο, προκειμένου να αντιμετωπίσει τα προβλήματα και τους περιορισμούς.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα κρίσιμα ζητήματα όπως αυτά εντοπίστηκαν ανά θεματικό τομέα και ενότητα.

ΕΝΟΤΗΤΑ	ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	
<i>Οικιστικό περιβάλλον</i>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Η ολοκλήρωση του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού ❖ Η διασφάλιση της ισόρροπης και αειφόρου ανάπτυξης ❖ Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των κατοίκων ❖ Η βελτίωση της αναλογίας Δημοσίου προς Ιδιωτικού χώρου και της ποιότητας και λειτουργικότητας του αστικού χώρου ❖ Κατασκευή δικτύου πεζοδρόμων – ποδηλατοδρόμων
<i>Φυσικό περιβάλλον</i>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Η ποιότητα του περιαστικού χώρου και η βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος ❖ Η ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος ❖ Η αύξηση του ποσοστού αξιοποίησης ΑΠΕ και χρήσης Φυσικού Αερίου ❖ Η εξοικονόμηση ενέργειας σε όλες τις δημοτικές χρήσεις
<i>Υδρευση – Αποχέτευση – Στερεά Απόβλητα</i>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Εξασφάλιση πρόσβασης σε καλής ποιότητας πόσιμο νερό για όλους τους πολίτες ❖ Η αξιοποίηση της δυνατότητας διασύνδεσης με το δίκτυο της ΕΥΑΘ ❖ Η προώθηση πρακτικών εξοικονόμησης νερού στις οικονομικές δραστηριότητες, στην κατοικία και στις δημοτικές καταναλώσεις ❖ Η αντιμετώπιση της διαχείρισης των ομβρίων ❖ Η ολοκλήρωση των δικτύων ακαθάρτων. ❖ Επαναχρησιμοποίηση υγρών αποβλήτων ❖ Η μείωση παραγωγής αποβλήτων. ❖ Η διαχείριση ειδικών αποβλήτων ❖ Η μεγιστοποίηση δράσεων ανακύκλωσης & επαναχρησιμοποίησης ❖ Εξασφάλιση επάρκειας σε υλικοτεχνικό εξοπλισμό
<i>Μεταφορές - Συγκοινωνίες</i>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Η ολοκλήρωση και εφαρμογή κυκλοφοριακών μελετών ❖ Βελτίωση οδικού δικτύου ❖ Προώθηση εναλλακτικών μορφών αστικής κινητικότητας ❖ Εξασφάλιση πρόσβασης στο διαδίκτυο
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΥΓΕΙΑ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	
<i>Κοινωνική Πρόνοια</i>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Καταγραφή των αναγκών των κατοίκων ❖ Ενίσχυση υποδομών κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών ❖ Εντατικοποίηση των υπηρεσιών κοινωνικής και εργασιακής ενσωμάτωσης ευπαθών κοινωνικά ομάδων ❖ Ενοποίηση των κοινωνικών υπηρεσιών
<i>Εκπαίδευση</i>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ενίσχυση εκπαιδευτικών υποδομών ❖ Σχεδιασμός και υλοποίηση υπηρεσιών εκπαίδευσης
<i>Αθλητικές Δράσεις</i>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Προγραμματισμός νέων αθλητικών δραστηριοτήτων ❖ Κατασκευή νέων αθλητικών υποδομών ❖ Εντατικοποίηση δραστηριοτήτων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης κατοίκων για τα οφέλη του Αθλητισμού και την ενθάρρυνση της συμμετοχής τους στο σχεδιασμό νέων δραστηριοτήτων ❖ Ανάπτυξη σχέσεων σε επίπεδο πολιτιστικής, αθλητικής και

ΕΝΟΤΗΤΑ	ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ
	κοινωνικής συνεργασίας με άλλους Δήμους της Ελλάδας και του εξωτερικού
<i>Πολιτιστικές Δράσεις</i>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Προγραμματισμός και σχεδιασμός πολιτιστικών δράσεων ❖ Κατασκευή πολιτιστικών υποδομών ❖ Αξιοποίηση και αναβάθμιση της συνεργασίας με πολιτιστικούς φορείς και συλλόγους ❖ Αξιοποίηση του πολιτιστικού πλεονεκτήματος για τη προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης ευπαθών κοινωνικά ομάδων
<i>Δράσεις της κοινωνίας των πολιτών (νεολαία, εθελοντισμός)</i>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Υλοποίηση θεσμών ενίσχυσης της συλλογικότητας και συμμετοχικότητας των πολιτών ❖ Αξιοποίηση των υφιστάμενων συλλογικών φορέων
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ: ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	
<i>Ανάπτυξη και Απασχόληση ανθρώπινων πόρων</i>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Υποστήριξη της προσαρμογής του εργατικού δυναμικού στη μεταβολή των παραγωγικών κλάδων ❖ Προώθηση της κοινωνίας της γνώσης και της καινοτομίας ❖ Συστηματική Εκπαίδευση και ενημέρωση των ανθρώπινων πόρων για τις προοπτικές και ευκαιρίες απασχόλησης καθώς και για την επικαιροποίηση επαγγελματικών δεξιοτήτων ❖ Ενθάρρυνση των ιδιωτικών επενδύσεων
<i>Υποδομές Ανάπτυξης Επιχειρηματικότητας</i>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Υποστήριξη της λειτουργίας των τοπικών εμπορικών κέντρων για την αντιμετώπιση του ανταγωνισμού ❖ Η ολοκλήρωση των υποδομών στις θεσμοθετημένες ζώνες ανάπτυξης ❖ Η αξιοποίηση της δημοτικής και δημόσιας περιουσίας για την προώθηση πρωτοβουλιών στα πλαίσια συμπράξεων με τον ιδιωτικό τομέα ❖ Η ανάληψη πρωτοβουλιών για την επέκταση του συστήματος δημόσιων συγκοινωνιών ❖ Αξιοποίηση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων και κίνητρα προσέλκυσης επενδυτών σε τομείς του εναλλακτικού τουρισμού ❖ Λήψη πρωτοβουλιών ενίσχυσης επενδύσεων στη καινοτομία παραγωγής ή μεταποίησης πρωτογενή τομέα
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	
<i>Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας του Δήμου</i>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Προγραμματισμός προσλήψεων ειδικοτήτων που απουσιάζουν και κρίνονται απαραίτητες ❖ Καταγραφή ακίνητης περιουσίας και αξιοποίησή της με τη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων ❖ Προμήθεια υλικοτεχνικού εξοπλισμού ❖ Απόκτηση λογισμικών για διευκόλυνση εκτέλεσης των εργασιών των υπαλλήλων ❖ Μεταφορά του προσωπικού σε ιδιόκτητα κτίρια ❖ Ανακαίνιση χώρων εγκατάστασης κάποιων υπηρεσιών ❖ Υλοποίηση μηχανισμού ελέγχου εσόδων και είσπραξης οφειλών ❖ Δημιουργία νέων ΚΕΠ ❖ Αντιμετώπιση της διοικητικής και οικονομικής ασφυξίας του ΟΤΑ

5 ΟΡΑΜΑ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΘΕΡΜΗΣ

Η αναπτυξιακή στρατηγική του Δήμου Θέρμης για την περίοδο 2011-2014 χαρακτηρίζεται από το στόχο ανάδειξης του Δήμου σε πόλο ανάπτυξης στην Ανατολική Θεσσαλονίκη, με βιώσιμη διαχείριση του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων, αναβάθμιση των υφιστάμενων οικισμών, καινοτόμο και ποιοτικό σχεδιασμό των περιοχών που εντάσσονται στο σχέδιο πόλης.

Ο Δήμος Θέρμης, περιαστικός δήμος της πόλης της Θεσσαλονίκης, εμφανίζει:

- Πλεονεκτήματα στη φυσική-γεωγραφική θέση και στην ποιότητα ζωής
- Έντονη οικιστική ανάπτυξη
- Μεγάλη συγκέντρωση υποδομών υπερτοπικής αξίας και κρίσιμης σημασίας για την ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης

Το γεγονός αυτό δημιουργεί έντονες πιέσεις τόσο στο φυσικό όσο και στο ανθρωπογενές περιβάλλον, ειδικότερα λόγω της ανάγκης νέων και απαραίτητων τεχνικών υποδομών. Η δημοτική αρχή έχοντας εντοπίσει τις αδυναμίες του εσωτερικού περιβάλλοντος και τις απειλές από το ευρύτερο περιβάλλον και έχοντας αναγνωρίσει τις δυνατότητες και προοπτικές της περιοχής, έχει ως αναπτυξιακό όραμα την ανάδειξη του Δήμου:

- σε **περιοχή υψηλής ποιότητας διαβίωσης**
- σε **πόλο συγκέντρωσης υποδομών επιχειρηματικής δραστηριότητας και υπηρεσιών υψηλής αξίας και σημασίας** για την ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης
- σε **ανοιχτή πόλη** με ίσες ευκαιρίες για όλους

Το παρών αναθεωρημένο πρόγραμμα οφείλει να προσαρμόσει τη στρατηγική της περιόδου 2011-2014 στις συνθήκες της διετίας 2013-2014. Το ευρύτερο εθνικό οικονομικό και διοικητικό περιβάλλον, όπως ορίζεται από το δημοσιονομικό πλαίσιο, τα Μνημόνια I, II & III, το Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Σταθερότητας, τις τροποποιήσεις στο θεσμικό και οικονομικό πλαίσιο της αυτοδιοίκησης, την φάση υλοποίησης του ΕΣΠΑ αλλά και του σχεδιασμού τη επόμενης Προγραμματικής Περιόδου, αλλά και το κοινωνικό περιβάλλον επηρεάζουν και τροποποιούν και τις συνθήκες αναφοράς αλλά και τη στόχευση του Στρατηγικού Σχεδιασμού του δήμου Θέρμης.

Οι άξονες της κοινωνικής λειτουργίας του δήμου, της ενοποίησης του δικτύου αλληλεγγύης και προστασίας των ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων, της νέας γενιάς και της τρίτης ηλικίας αποκτούν διακριτή προτεραιότητα. Παράλληλα αναδεικνύεται ακόμα πιο έντονη η ανάγκη υποστήριξης της τοπικής ανάπτυξης, της απασχόλησης και της ενίσχυσης του τοπικού προϊόντος. Τέλος η πτώση των δημοτικών εσόδων και η περικοπή των ΚΑΠ υποχρεώνουν το δήμο Θέρμης σε εξάντληση όλων των δυνατοτήτων προσέλκυσης χρηματοδοτήσεων από εθνικά και ευρωπαϊκά ανταγωνιστικά προγράμματα και στην εντατικοποίηση της ανάπτυξης δικτύου συνεργασιών και αξιοποίησης καινοτομικών λύσεων που βελτιώνουν τις υπηρεσίες προς τον πολίτη μειώνοντας το δημοτικό κόστος.

Για την επίτευξη του αναπτυξιακού οράματος συντάσσεται ένα ολοκληρωμένο και συγκροτημένο, χρονικά προσδιορισμένο και με στόχους μετρήσιμους και ελέγξιμους στρατηγικό σχέδιο, το οποίο βασίζεται στην αξιοποίηση των δυνατών σημείων, την εκμετάλλευση των ευκαιριών, την ενδυνάμωση των αδύνατων σημείων και την αντιμετώπιση των κινδύνων / απειλών που εμφανίζει η περιοχή του Δήμου.

Το στρατηγικό σχέδιο που έχει μεσοπρόθεσμο χρονικά ορίζοντα (μέχρι το τέλος του 2014) εξαρτάται σε σημαντικότατο βαθμό από την μεγιστοποίηση των δυνατοτήτων της υπηρεσίας του Δήμου και την ενεργό συμμετοχή και κινητοποίηση των δημοτών. Οι δυνατότητες του Δήμου προσδιορίζονται από τη λειτουργική αποτελεσματικότητα του εσωτερικού περιβάλλοντος (Υπηρεσίες Δήμου, Νομικά Πρόσωπα, Δημοτικές Επιχειρήσεις κλπ).

Οι οικιστικές επεκτάσεις, οι επενδύσεις σε έργα αστικής και κοινωνικής υποδομής, η αξιοποίηση της χαρακτηρισμένης ζώνης καινοτομίας και η προνομοιακή γεωγραφική θέση, δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την αύξηση του παραγόμενου τοπικού προϊόντος και συνακόλουθα του πολιτισμικού προϊόντος και της απασχόλησης. Στο πλαίσιο αυτό ο στρατηγικός σχεδιασμός του δήμου Θέρμης, προσδιορίζεται από συνδυασμένες παρεμβάσεις στους άξονες ποιότητας ζωής και περιβάλλοντος, κοινωνικής πολιτικής – παιδείας- πολιτισμού- αθλητισμού και τοπικής οικονομίας και απασχόλησης.

Παράλληλα η Δημοτική Αρχή έχει προσδιορίσει ένα αναπτυξιακό όραμα για το εσωτερικό του Δήμου, το οποίο διατυπώνεται ως εξής:

- Ο εκσυγχρονισμός της οργάνωσης και της λειτουργίας του Δήμου (εισαγωγή ολοκληρωμένων πληροφοριακών συστημάτων, άμεση επικοινωνία με τους πολίτες, απλούστευση διαδικασιών, χρηστή και αποδοτική διαχείριση, επιμόρφωση και εξειδίκευση προσωπικού, διεύρυνση συνεργασιών τοπικών και υπερτοπικών) ως επίσης και
- Η απόκτηση της απαραίτητης κτιριακής και υλικοτεχνικής υποδομής (δημιουργία ελκυστικού εργασιακού περιβάλλοντος) ώστε να συμβάλλει στη βελτίωση του επιπέδου ζωής των πολιτών και ταυτόχρονα να ανταποκριθεί στις προσδοκίες των.

5.1 Όραμα – αποστολή

Η διατύπωση της αποστολής και του οράματος είναι ιδιαίτερα σημαντική καθότι ορίζει το πλαίσιο εντός του οποίου οφείλει να δραστηριοποιηθεί ο Δήμος προκειμένου να ανταποκριθεί στο σκοπό της λειτουργίας του και να επιτύχει τους στόχους τους οποίους θέτει κατά καιρούς.

Η αποστολή των ΟΤΑ Α' βαθμού περιγράφεται στο Σύνταγμα, όπου αναφέρεται ο ρόλος των ΟΤΑ στη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων, αλλά κυρίως περιγράφεται και αναλύεται στον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (άρθρο 75) έτσι όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 94 του Ν.3852/2010 (πρόγραμμα «Καλλικράτης») και τροποποιήθηκε με την παρ.10 του άρθρου 44 του Ν.3979/2011 (ΦΕΚ 138Α/16-6-2011).

Αποστολή του Δήμου Θέρμης είναι η διακυβέρνηση των τοπικών υποθέσεων και η παροχή δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών για την ικανοποίηση αναγκών των κατοίκων και των τοπικών φορέων, με απώτερο σκοπό τη βιώσιμη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής του.

Το όραμα αποτελεί τη συνοπτική διατύπωση της μελλοντικής επιθυμητής κατάστασης της περιοχής και του ίδιου του Δήμου, ως οργανισμού, για την επόμενη μεσο-μακροπρόθεσμη περίοδο, την οποία θα επιδιώξει με την εφαρμογή της στρατηγικής που θα επιλέξει και με την ευρύτερη δυνατή κοινωνική συναίνεση.

Όραμα της Δημοτικής Αρχής είναι η ανάδειξη του Δήμου σε πόλο ανάπτυξης στην Ανατολική Θεσσαλονίκη με βιώσιμη διαχείριση του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων, η αναβάθμιση και επέκταση των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών στους πολίτες, να καταστεί ένας Δήμος υψηλών προδιαγραφών, σύγχρονος οργανωτικά και λειτουργικά για το εσωτερικό του περιβάλλον.

5.2 Κατευθυντήριες αρχές – στρατηγική

Η μετάβαση από τη σημερινή κατάσταση του Δήμου (της περιοχής και του εσωτερικού περιβάλλοντος) στη νέα που θα διαμορφωθεί με την υλοποίηση του συνολικού οράματος (περιαστική περιοχή ποιότητας ζωής και αειφόρου περιβάλλοντος με πλήρες δίκτυο κοινωνικών υποδομών και λειτουργιών και σύγχρονος οργανωτικά και λειτουργικά Δήμος για το εσωτερικό περιβάλλον) προϋποθέτει μία σειρά διαδικασιών, το αποτέλεσμα των οποίων αποτελεί τη στρατηγική του Δήμου για την επιτυχία του εγχειρήματος.

Όπως παρατηρείται η υφιστάμενη κατάσταση (της περιοχής και του εσωτερικού περιβάλλοντος) χαρακτηρίζεται από κρίσιμα ζητήματα. Από το μεγάλο αριθμό των κρίσιμων ζητημάτων επιλέγονται εκείνα τα οποία είναι δυνατόν να αποτελέσουν αναπτυξιακές προτεραιότητες στο χρονικό διάστημα εφαρμογής του Επιχειρησιακού Προγράμματος (2011-2014) και για την αναθεωρημένη έκδοση για το διάστημα 2013-2014..

Αφού προσδιορισθούν οι αναπτυξιακές δραστηριότητες ομαδοποιούνται και ταξινομούνται στους εξής θεματικούς τομείς:

- Προστασία περιβάλλοντος και βελτίωση ποιότητας ζωής
- Κοινωνική πολιτική, υγεία, εκπαίδευση, πολιτισμός, αθλητισμός
- Αναπτυξιακές δραστηριότητες / επιχειρηματικότητα
- Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου

Στη συνέχεια για κάθε μία από τις αναπτυξιακές δραστηριότητες προσδιορίζονται ένας ή περισσότεροι γενικοί στόχοι για την αντιμετώπισή τους, οι οποίοι στη συνέχεια εξειδικεύονται σε ειδικούς στόχους.

Η υλοποίηση των γενικών και ειδικών στόχων οδηγούν στη δημιουργία της νέας κατάστασης που καθορίζεται από το συνολικό όραμα της Δημοτικής Αρχής. Είναι απαραίτητο να τονιστεί ότι οι αναπτυξιακές προτεραιότητες αναφέρονται σε προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν ώστε να εξουδετερωθούν τα αδύνατα σημεία και οι κίνδυνοι που εμφανίζονται στην υφιστάμενη κατάσταση τόσο της περιοχής όσο και του εσωτερικού περιβάλλοντος. Έτσι σε συνδυασμό με τα δυνατά σημεία και τις υπάρχουσες ευκαιρίες δημιουργούν το θετικό εκείνο περιβάλλον για την επίτευξη του συνολικού στόχου. Το αποτέλεσμα της προηγούμενης διαδικασίας που καταλήγει στον ακριβή προσδιορισμό των γενικών και ειδικών στόχων αποτελεί τον πυρήνα του **στρατηγικού σχεδίου**.

Η στρατηγική του Δήμου Θέρμης αποτελεί συνεπώς συνεκτικό σύνολο στόχων και πολιτικών που αποσκοπούν στην εκπλήρωση της αποστολής και στην επίτευξη του οράματος του. Απαραίτητο στοιχείο της στρατηγικής του δήμου Θέρμης στις νέες συνθήκες αποτελεί η λειτουργία και η δράση του, στο πλαίσιο των συλλογικοτήτων της Αυτοδιοίκησης, ώστε να αποκτήσει η ΤΑ το ρόλο που της αναλογεί αλλά και τις δυνατότητες εκπλήρωσης και ικανοποίησης του ρόλου αυτού.

Η διαμόρφωση της στρατηγικής σημαίνει:

- ✓ Προσδιορισμό των κρίσιμων ζητημάτων τοπικής ανάπτυξης και κοινωνικών υποστηρικτικών υπηρεσιών που θα αντιμετωπίσει ο Δήμος Θέρμης
- ✓ Διαμόρφωση των κατάλληλων εσωτερικών στρατηγικών επιλογών που θα διασφαλίσουν την επιτυχή προσέγγιση των ως άνω γενικών στόχων

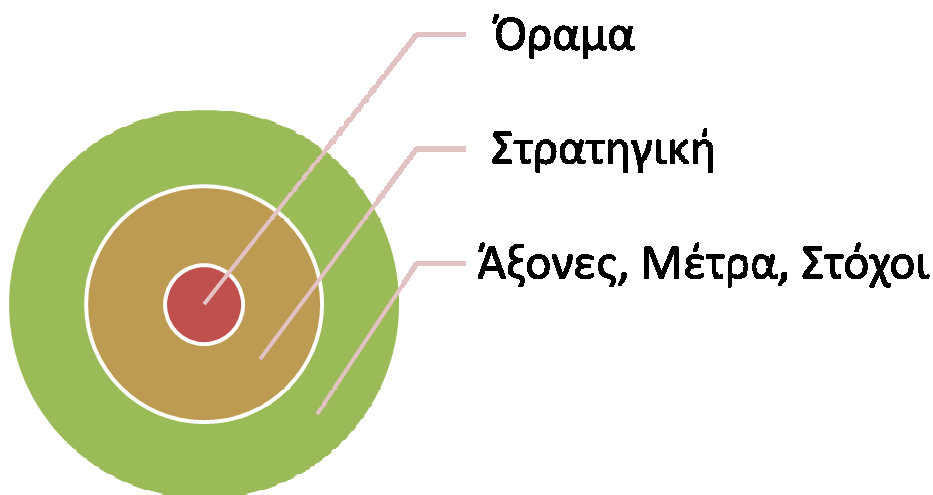
Η διατύπωση της στρατηγικής του Δήμου γίνεται μέσω του καθορισμού Αξόνων, Μέτρων και Στόχων με αντικείμενο:

- Την προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης της περιοχής
- Την ικανοποίηση των αναγκών των αποδεκτών των υπηρεσιών του Δήμου
- Την αναβάθμιση της διοικητικής ικανότητάς του (με τη βελτίωση της λειτουργίας των υπηρεσιών και των οργάνων του, την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και της υλικοτεχνικής υποδομής του)
- Τη βελτίωση της οικονομικής του κατάστασης

Η υλοποίηση του οράματος και της αποστολής του Δήμου Θέρμης θα γίνει με την τήρηση των κάτωθι γενικών αρχών:

- Κινητοποίηση περιφερειακών πόρων και δυνατοτήτων
- Υιοθέτηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων
- Προώθηση ενεργού συμμετοχής των πολιτών
- Ανάπτυξη σχέσεων συνεργασίας με τοπικούς φορείς
- Αειφορική διαχείριση και ανάπτυξη
- Κοινωνική δικαιοσύνη και αλληλεγγύη
- Πολιτισμική ποικιλομορφία
- Ανταπόκριση στις ανάγκες και τα αιτήματα των πολιτών
- Διαφάνεια και χρηστή διαχείριση
- Ισορροπη ανάπτυξη των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων
- Ισότιμη εξυπηρέτηση όλων των πολιτών χωρίς διακρίσεις

Στο σχήμα που ακολουθεί απεικονίζονται σχηματικά όλα τα προαναφερθέντα.



Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες του Δήμου εκφράζονται με τη μορφή αξόνων, οι οποίοι στη συνέχεια εξειδικεύονται σε Μέτρα και Στόχους τοπικής ή εσωτερικής ανάπτυξης.

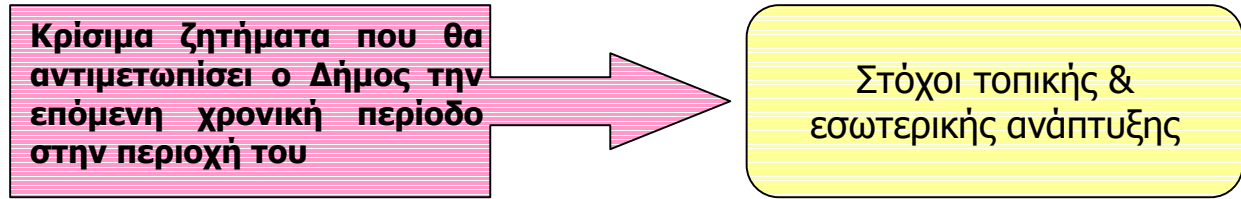
5.3 Αναπτυξιακές προτεραιότητες και στόχοι

Οι Άξονες στους οποίους προτείνεται να διαμορφωθεί το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Θέρμης, λαμβάνοντας υπόψη τόσο το όραμα του Δήμου όσο και τα στοιχεία που επισημάνθηκαν από τη SWOT ανάλυση, καθώς επίσης τα μέτρα στα οποία αυτοί εξειδικεύονται είναι οι ακόλουθοι:

1 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	1.1 Οικιστικό περιβάλλον
	1.2 Φυσικό περιβάλλον
	1.3 Ύδρευση – αποχέτευση – στερεά απόβλητα
	1.4 Μεταφορές - συγκοινωνίες
2 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΥΓΕΙΑ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	2.1 Κοινωνική Πρόνοια
	2.2 Εκπαίδευση
	2.3 Αθλητικές υποδομές και υπηρεσίες
	2.4 Πολιτιστικές υποδομές και υπηρεσίες
	2.5 Δράσεις της κοινωνίας των πολιτών (νεολαία, εθελοντισμός)
3 ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	3.1 Ανάπτυξη και απασχόληση ανθρώπινων πόρων
	3.2 Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας
4 ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	4.1 Εσωτερική οργάνωση – διαδικασίες διοίκησης
	4.2 Ανάπτυξη δικτύων συνεργασίας
	4.3 Ανθρώπινο δυναμικό - Κτιριακές εγκαταστάσεις & υλικοτεχνική υποδομή
	4.4 Οικονομική διαχείριση

Επόμενο βήμα μετά την ιεράρχηση των ζητημάτων άμεσης προτεραιότητας τοπικής ανάπτυξης είναι ο καθορισμός των στόχων της στρατηγικής του Δήμου Θέρμης.

Οι στόχοι τοπικής ανάπτυξης είναι τα κρίσιμα ζητήματα τα οποία πρέπει κατά προτεραιότητα να αντιμετωπίσει ο Δήμος κατά την επόμενη περίοδο, προκειμένου να εκπληρώσει καλύτερα την αποστολή του.



Ειδικά οι στόχοι εσωτερικής ανάπτυξης υποδεικνύουν «πώς πρέπει να αλλάξει εσωτερικά ο Δήμος προκειμένου να πετύχει τους στόχους τοπικής ανάπτυξης» και συγκεκριμένα :

- ❑ ποιες αλλαγές θα επιδιώξει στην οργανωτική δομή και στα συστήματα λειτουργίας
- ❑ ποιες αλλαγές θα επιδιώξει στο ανθρώπινο δυναμικό και στις συνεργασίες
- ❑ ποιες αλλαγές θα επιδιώξει σε θέματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης
- ❑ ποιες αλλαγές θα επιδιώξει στην κτιριακή υποδομή και το τεχνικό του εξοπλισμό
- ❑ ποιες αλλαγές θα επιδιώξει στα οικονομικά και στη διαχείριση της περιουσίας του

Στο πλαίσιο αυτό, οι στόχοι που έχουν προκύψει μέσα από την αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης και πρέπει να επιτευχθούν προκειμένου να επιτευχθεί το όραμα και οι κατευθυντήριες αρχές που έχει ορίσει ο Δήμος για την τρέχουσα περίοδο είναι οι εξής:

ΑΞΙΟΝΕΣ	ΜΕΤΡΑ		ΣΤΟΧΟΙ
1. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	1.1 Οικιστικό περιβάλλον	1.1.1	Καθορισμός χρήσεων γης – ολοκλήρωση χωροταξικού & πολεοδομικού σχεδιασμού
		1.1.2	Αναβάθμιση οικισμών – Αστικές υποδομές
		1.1.3	Διασφάλιση και αξιοποίηση δημόσιων-κοινόχρηστων χώρων και πρασίνου
	1.2 Φυσικό περιβάλλον	1.2.1	Δασικά οικοσυστήματα – περιαστικό πράσινο
		1.2.2	Βελτίωση αντιπλημμυρικής προστασίας - προστασία & ανάδειξη ρεμάτων
		1.2.3	Αύξηση χρήσης των ΑΠΕ - Εξοικονόμηση ενέργειας
		1.2.4	Ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος
	1.3 Ύδρευση – αποχέτευση – στερεά απόβλητα	1.3.1	Αναβάθμιση των δικτύων ύδρευσης και εξασφάλιση ποιοτικής ύδρευσης
		1.3.2	Πρόωθηση πρακτικών εξοικονόμησης νερού
		1.3.3	Επέκταση αποχετευτικού δικτύου και επεξεργασία υγρών αποβλήτων
		1.3.4	Αναβάθμιση εξοπλισμού υπηρεσιών καθαριότητας
		1.3.5	Ανάπτυξη υποδομών παραλαβής και διαχείρισης ειδικών αποβλήτων
		1.3.6	Ενίσχυση δράσεων ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης αποβλήτων
	1.4 Μεταφορές - συγκοινωνίες	1.4.1	Ολοκλήρωση και εφαρμογή κυκλοφοριακών μελετών
		1.4.2	Βελτίωση οδικού δικτύου
		1.4.3	Ανάπτυξη δικτύου συγκοινωνιών και τηλεπικοινωνιών
1.4.4		Υποστήριξη αστικής κινητικότητας	

ΑΞΙΟΝΕΣ	ΜΕΤΡΑ		ΣΤΟΧΟΙ
2. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΥΓΕΙΑ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	2.1 Κοινωνική Πρόνοια	2.1.1	Ενίσχυση κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών
		2.1.2	Σχεδιασμός και εφαρμογή προγραμμάτων κοινωνικής και εργασιακής ενσωμάτωσης ευπαθών ομάδων
	2.2 Εκπαίδευση	2.2.1	Δημιουργία και βελτίωση εκπαιδευτικών υποδομών και εγκαταστάσεων
	2.3 Αθλητικές υποδομές και υπηρεσίες	2.3.1	Ποιοτική λειτουργία αθλητικών εγκαταστάσεων
		2.3.2	Υλοποίηση αθλητικών δραστηριοτήτων
		2.3.3	Υποστήριξη ερασιτεχνικού αθλητισμού
	2.4 Πολιτιστικές υποδομές και υπηρεσίες	2.4.1	Λειτουργία πολιτιστικών υποδομών
		2.4.2	Αξιοποίηση και αναβάθμιση της συνεργασίας με τους πολιτιστικούς φορείς και συλλόγους
		2.4.3	Υποστήριξη πολιτιστικών δράσεων
	2.5 Δράσεις της κοινωνίας των πολιτών (νεολαία, εθελοντισμός)	2.5.1	Ανάπτυξη υποδομών εθελοντισμού
2.5.2		Ενίσχυση θεσμών συλλογικότητας και εθελοντισμού	
3. ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ & ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	3.1 Ανάπτυξη & απασχόληση ανθρώπινων πόρων	3.1.1	Υλοποίηση δράσεων εκπαίδευσης και ενημέρωσης των ανθρώπινων πόρων για τις προοπτικές και ευκαιρίες απασχόλησης
	3.2 Υποδομές ανάπτυξης επιχειρηματικότητας	3.2.1	Ολοκλήρωση υποδομών στις θεσμοθετημένες ζώνες ανάπτυξης
		3.2.1	Δράσεις υποστήριξης της λειτουργίας των τοπικών εμπορικών κέντρων
		3.2.3	Προγραμματισμός και εφαρμογή πιλοτικών προγραμμάτων καινοτόμων εφαρμογών στον πρωτογενή τομέα
		3.2.4	Αξιοποίηση φυσικών και πολιτιστικών πόρων για τη διαμόρφωση συνθηκών ανάπτυξης εναλλακτικού τουρισμού

ΑΞΙΟΝΕΣ	ΜΕΤΡΑ		ΣΤΟΧΟΙ
4. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	4.1 Εσωτερική οργάνωση – διαδικασίες διοίκησης	4.1.1	Βελτίωση των διαδικασιών προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης
	4.2 Δίκτυα συνεργασιών	4.2.1	Ανάπτυξη διαδημοτικών και άλλων συνεργασιών για την αντιμετώπιση, επίλυση και προώθηση αναπτυξιακών πρωτοβουλιών
	4.3 Ανθρώπινο δυναμικό - Κτιριακές εγκαταστάσεις & υλικοτεχνική υποδομή	4.3.1	Ενίσχυση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού
		4.3.2	Βελτίωση της κτιριακής υποδομής και αναβάθμιση του υλικοτεχνικού εξοπλισμού
	4.4 Οικονομική διαχείριση	4.4.1	Ανάπτυξη αποτελεσματικών μηχανισμών παρακολούθησης, ελέγχου και διαχείρισης των οικονομικών
		4.4.2	Αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας